

Svar på fortsatt uppföljning efter tillsyn av Digerbergets skola i Orsa Kommun (Dnr 43-2011:4847)

Skolinspektionen begär in följande kompletteringar:

Skolinspektionen behöver ett förtydligande hur skolan ska se till att alla elever som är i behov av särskilt stöd ska få detta.

En arbetsgrupp har under hösten tagit fram ett förslag till en ny barn- och elevhälsoplan för Orsa kommun. Bifogar det arbetsmaterial som vi tagit fram som eventuellt kommer att kompletteras med ytterligare underlag och skickas ut på remiss. Därefter kommer beslut och implementering att ske. Tanken är att när allt material är på plats så ska en hemsida med allt material finnas så att det blir lätt för alla att hitta vad de söker. All pedagogisk personal har den 4 februari haft en utbildningsdag tillsammans med Gudrun Löwendahl Björkman i att skriva åtgärdsprogram. Arbetet sker utifrån hennes grund- övningshäfte "Vägledning för arbete med åtgärdsprogram". Under resten av vårterminen kommer en process att äga rum på alla skolor så att vi ökar vår kompetens och klargör vilka rutiner som ska gälla. Skolledning och Elevhälsan gör detta arbete tillsammans. Vi ser ett fortsatt arbete och en ny fortbildningsdag med GLB till hösten utifrån Skolverkets kommande nya "Allmänna råd för med arbetet med åtgärdsprogram".

En ständig dialog och uppföljning sker mellan verksamhet, förvaltning och politiker kring elever i behov av särskilt stöd i syfte att fortsätta utvecklingen av dessa insatser. Vilket innebär en klart förbättrad möjlighet att hjälpa eleverna att nå en högre måluppfyllelse än idag och därmed höja nivån i Orsa kommun.

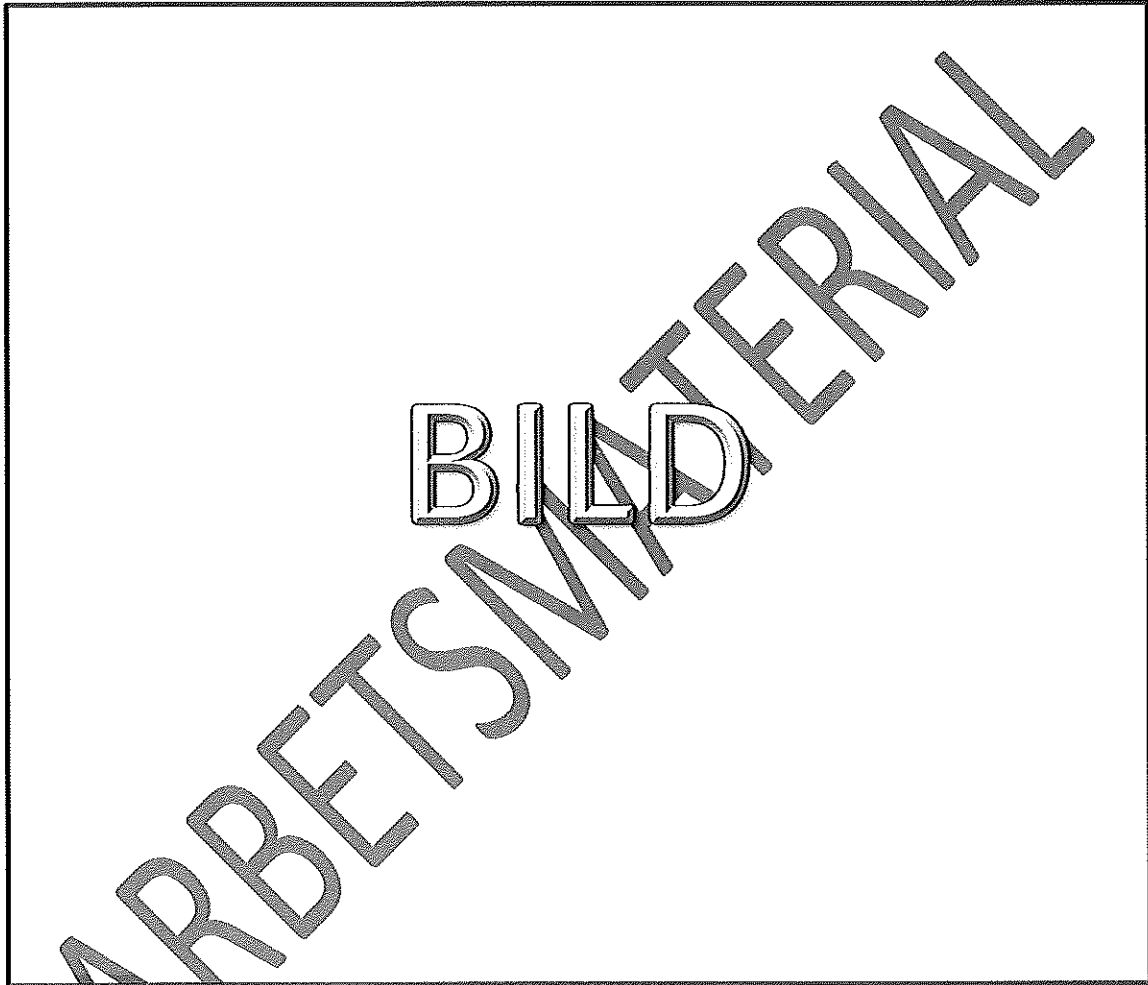
ORSA KOMMUN
Barn- och utbildningsförvaltningen


Gunilla Elings-Friberg
Ordförande Barn- och utbildningsnämnden

Bilaga 1
Arbetsmaterial "Plan för barn- och elevhälsoarbetet i Orsa kommun"

Bilagor 2-4
Ett urval (tre) av nyskrivna individuella utvecklingsplaner

PLAN FÖR BARN- OCH ELEVHÄLSOARBETE I ORSA KOMMUN



**Till stöd för ledning och personal inom förskolor och skolor
inom Orsa kommun**

Fastställd av barn- och utbildningsnämnden efter remiss 2013?

Innehållsförteckning

Sid. 3	Inledning – Syfte – Mål – Uppföljning
Sid. 4	Samlat barn- och elevhälsoarbete i Orsa kommun
Sid. 6	Flödesschema, förebyggande och hälsofrämjande processer och ansvar
Sid. 7	Flödesschema, processer och ansvar för särskilt stöd steg 1, 2, 3 och 4
Sid. 10	Bild över lokalt barnhälsoarbete
Sid. 11	Bild över lokalt elevhälsoarbete
Sid. 12	Barn- och utbildningsförvaltningens organisation för samlat barn- och elevhälsoarbete
Sid. 17	Barn- och utbildningsförvaltningens organisation
Sid. 18	Förteckning av bilagor
Sid. 19	Processtrappa, bilaga 1
Sid. 23	Checklista, bilaga 2
Sid. 24	Resursteam för barn- och elevhälsa, bilaga 3
Sid. 35	Basprogram/Årsflöde för skolsköterskor i Orsa kommun, bilaga 4
Sid. 39	Länkar till samarbetarpartners hemsidor Rutiner – planer – processer, dokument och blanketter som används i barn- och elevhälsoarbetet i kommunen, bilaga 5

Förklaring av begrepp och förkortningar

Förkortningar:

BUN	Barn- och utbildningsnämnden
BUF	Barn- och utbildningsförvaltningen
BHT	Barnhälsosteam
EHT	Elevhälsosteam
BVC	Barnvårdscentralen
SYV	Studie- och yrkesvägledare
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri
HAB	Barn- och ungdomshabiliteringen
NPU	Neuropsykiatriska utredningsenheten
SOC	Socialförvaltningen
OUM	Orsa ungdomsmottagning
IUP	Individuella utvecklingsplaner
HP	Handlingsplan (förskolan)
ÅP	Åtgärdsprogram (skolan)

Inledning

I Orsa kommuns plan för samlat barn- och elevhälsoarbete används begreppen pedagogisk omsorg, förskola, och skola. Benämningen skola används som ett samlingsbegrepp för förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och träningsskola.

Barn- och elevhälsoarbetet i Orsa kommun styrs av skollagen, offentlighets- och sekretesslagen, hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen, arbetsmiljölagen, läroplanerna samt föreskrifter och allmänna råd.

I skollagen (2010:800) beskrivs i 1 kap. 4 §, 8 kap. 2 § att verksamheten inom förskolan och utbildningen inom skolan syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

För att lyckas med detta vill vi i Orsa kommun redan i förskolan och genom skolåren medvetet arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att skapa en god och trygg lärandemiljö som främjar personlig utveckling.

Det är vårt gemensamma ansvar att arbeta för att alla barn och elever har en god hälsa såväl fysiskt som psykiskt. Vi ska arbeta för att alla barn och elever upplever en känsla av att tillvaron i förskolan och skolan är begriplig, hanterbar och meningsfull. Goda relationer mellan alla berörda är en förutsättning för att vi ska klara vårt uppdrag.

Vi vill att alla, stora som små, ska ha inflytande och vara delaktig i sin arbets- och lärandemiljö. Förutom att detta bidrar till att öka motivationen och arbetslusten stärker det även vi-känslan och den demokratiska processen.

I Orsa kommun arbetar vi aktivt med ett inkluderande förhållningssätt. Alla våra barn och elever har rätt att vara i sina ordinarie grupper och bli bemötta utifrån sina behov, styrkor och möjligheter.

Vi vill arbeta utifrån en fördjupad förståelse för barnens och elevernas totala situation genom att se till helheten det vill säga, att se deras behov i gruppen, klassen, hemmet och som individer i ett livsperspektiv.

Syfte

Syftet med planen för ett samlat barn- och elevhälsoarbete i Orsa kommun är att den ska tydliggöra organisationen samt bidra till en utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen ska underlätta och tydliggöra arbetet med att tillgodose alla barns och elevers rätt till utveckling och likvärdig utbildning.

Planen ska vara till stöd för barn, elever, föräldrar, personal, förskolechefer, rektorer, förvaltning och politiker i det dagliga barn- och elevhälsoarbetet.

Mål

Barn- och elevhälsoarbetets mål är att alla barn och elever ska ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt de kan.

Uppföljning

Planen för samlat barn- och elevhälsoarbete i Orsa kommun följs upp, utvärderas och revideras inför varje läsår av barn- och utbildningsnämnden (BUN) samt förvaltningschef.

I planen finns bilagor och länkar till dokument som ingår i barn- och utbildningsförvaltningens arbete med barn- och elevhälsa. I dessa ska tydligt framgå vilka som är ansvariga för att följa upp, utvärdera och revidera respektive rutin och process.

Bildcollage

Samlat barn- och elevhälsoarbete i Orsa kommun

Barn- och elevhälsoarbetet ska präglas av ett barn- och elevperspektiv. Arbetet med barn- och elevhälsa är en uppgift för *alla* som arbetar i förskolan och skolan. Tillsammans med barn och elever vill vi:

- skapa möjligheter till en positiv utveckling,
- skapa tydliga regler för att utveckla en respektfull samvaro genom att likabehandlingsplanen finns som en naturlig del i den dagliga verksamheten,

I samarbete vill vi:

- arbeta hälsofrämjande och förebyggande genom att utgå från friskfaktorer,
- tidigt fånga upp barn och elevers behov så att varje enskild individ får det stöd som behövs för att lyckas,
- samverka så att resurser används på ett sätt som leder till att uppställda verksamhetsmål och kunskapskrav uppnås.

I barn- och elevhälsoarbetet utgår vi från ett helhetstänkande där organisation-, grupp- och individnivå ingår avseende frågor angående ansvar, resurser och insatser.

Huvudman, förskolechef och rektor har det övergripande ansvaret för arbetet i förskolan och skolan samt för att verksamheten som helhet inriktas på nationella mål och kunskapskrav. Verksamhet och undervisning ska anpassas efter varje barns och elevs förutsättningar och behov. I barn- och utbildningsförvaltningen finns en stödfunktion i form av ett Resursteam för barn- och elevhälsa som består av en samlad kompetens av olika professioner.

Utifrån att det är lönsamt för både individ och samhälle väljer Orsa kommun att göra en medveten satsning på barn och elever i tidiga åldrar. I linje med Skollagskommitténs förslag att förskolan ska omfattas av de icke medicinska delarna i elevhälsan har vi ett barnhälsoteam (BHT). Orsa förstärker också organisationen med ökad lärartäthet, två lärare i varje klass, under elevernas första fyra skolår (F-3).

Förskolechef och rektor ansvarar för utformningen av barn- och elevhälsoarbetet vid den egna enheten samt leder barn- och elevhälsoteamets (BHT och EHT) träffar. I det lokala

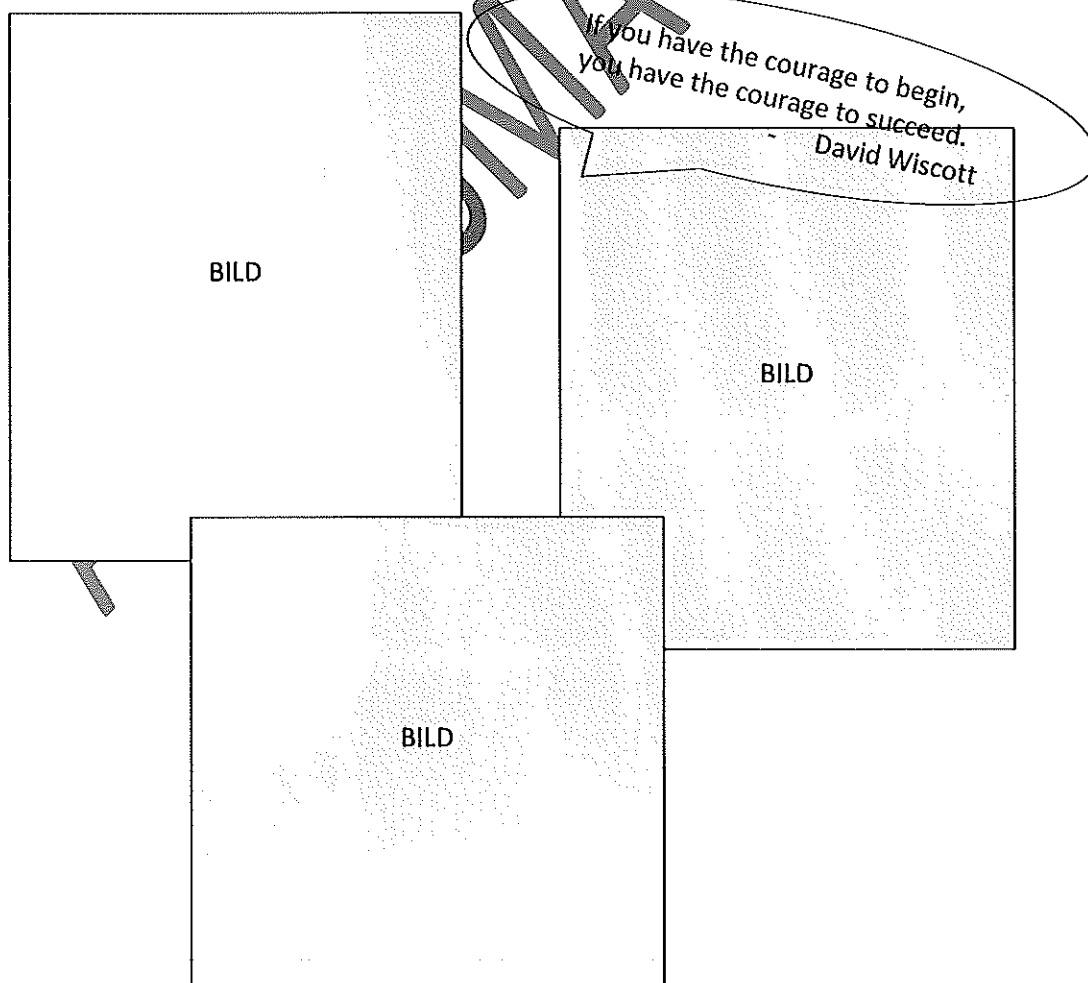
barnhälsosteamet ingår förutom förskolechef; kurator och specialpedagog från Resursteam samt sjuksköterska och psykolog från barnvårdscentralen (BVC). I det lokala elevhälsosteamet ingår förutom rektor; psykolog, kurator, skolsköterska och specialpedagog från Resursteam samt studie- och yrkesvägledare (SYV) för årskurs 7-9.

Tillsammans med den specialpedagog som är kopplad till enheten planerar och samordnar förskolechef och rektor arbetet i BHT/EHT d.v.s. säkerställer att alla barns och elevers behov tillgodoses och följs upp. Förskolechef och rektor bjuder in berörda personer och myndigheter till BHT/EHT.

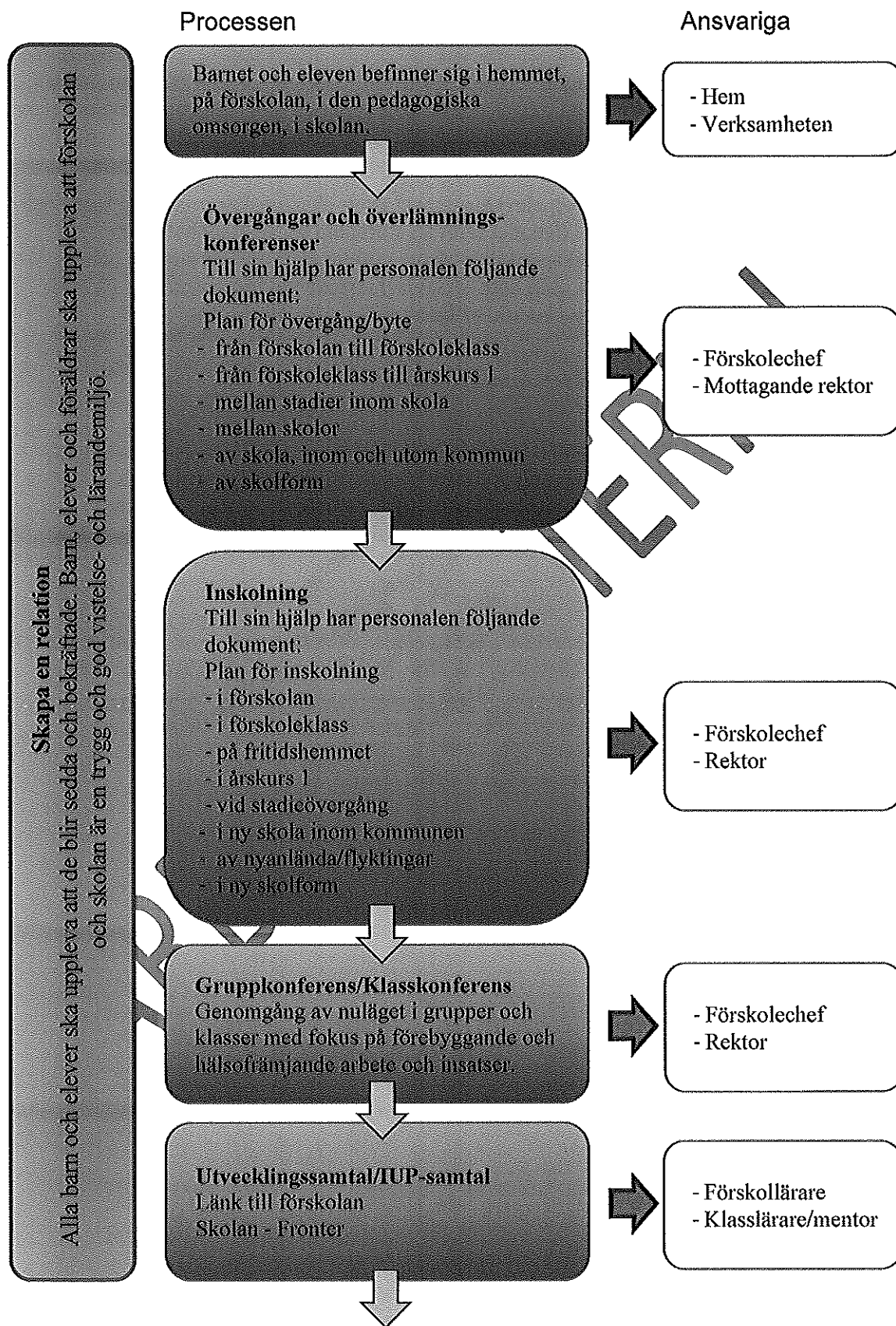
En viktig del i kommunens barn- och elevhälsoarbete är att öka kunskaperna kring barns och elevers förutsättningar och behov i lärandet samt att stimulera till verksamhets- och skolutveckling. Utifrån dessa kunskaper vill vi skapa miljöer som främjar lärande och utveckling hos varje barn och elev. Allt barn- och elevhälsoarbete som genomförs på olika nivåer ska följas upp och utvärderas kontinuerligt av verksamheten/skolorna.

I vårt barn- och elevhälsoarbete samarbetar och samverkar vi med varje barn och elev samt vårdnadshavare och andra externa verksamheter såsom:

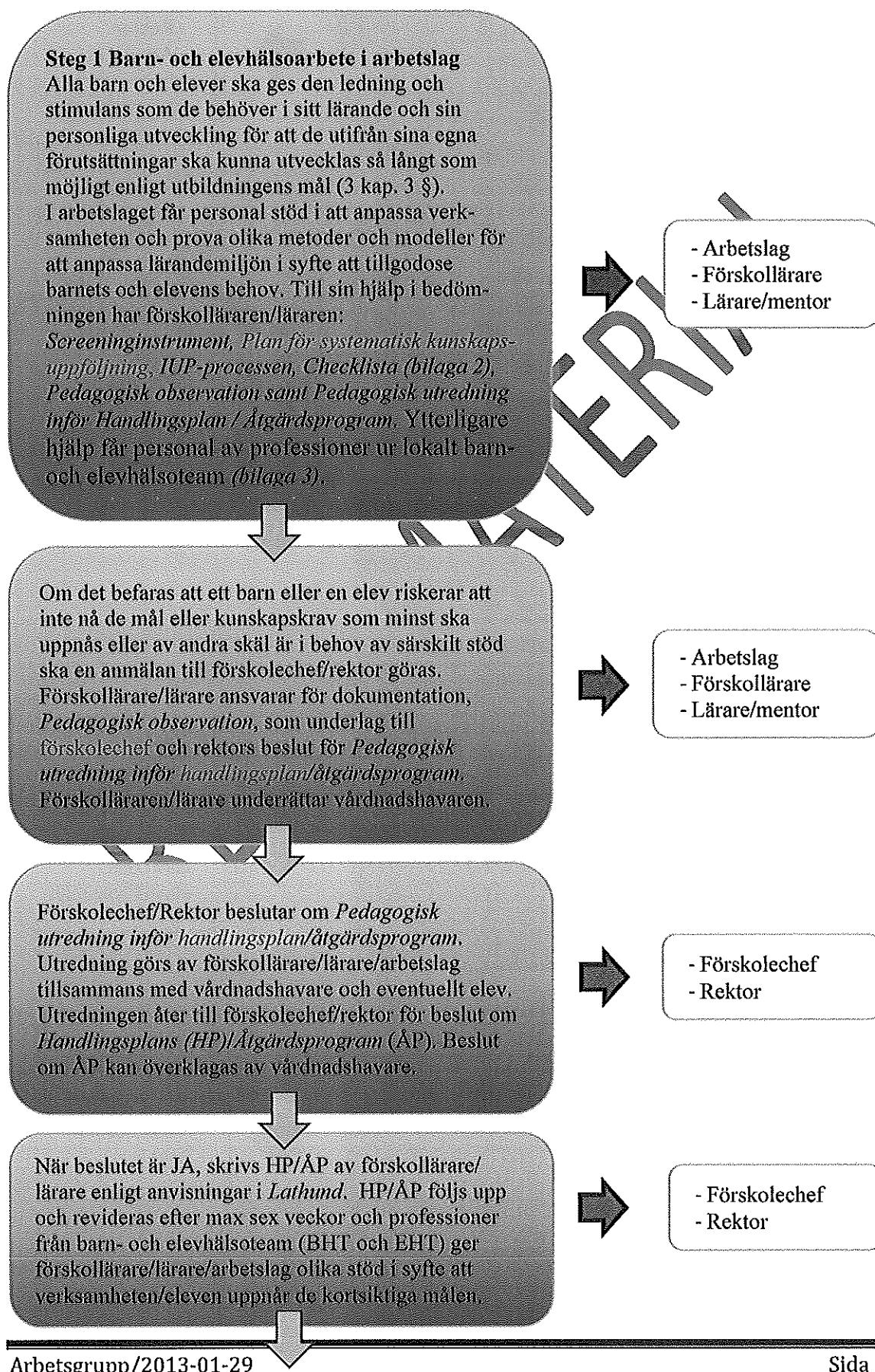
Barnvårdscentralen (BVC), Barn- och ungdomshabiliteringen (HAB), Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), Neuropsykiatriska utredningsenheten (NPU), Landstinget Dalarna, Socialförvaltningen (SOC), Integrationsenheten, Ungdomens hus (LEIF), Fritidsförvaltningen, Orsa ungdomsmottagning (OUM), Föreningar/organisationer, Kyrkor/församlingar, Folkhälsan, Polisen, Barnahus, Högskolan och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) med flera.

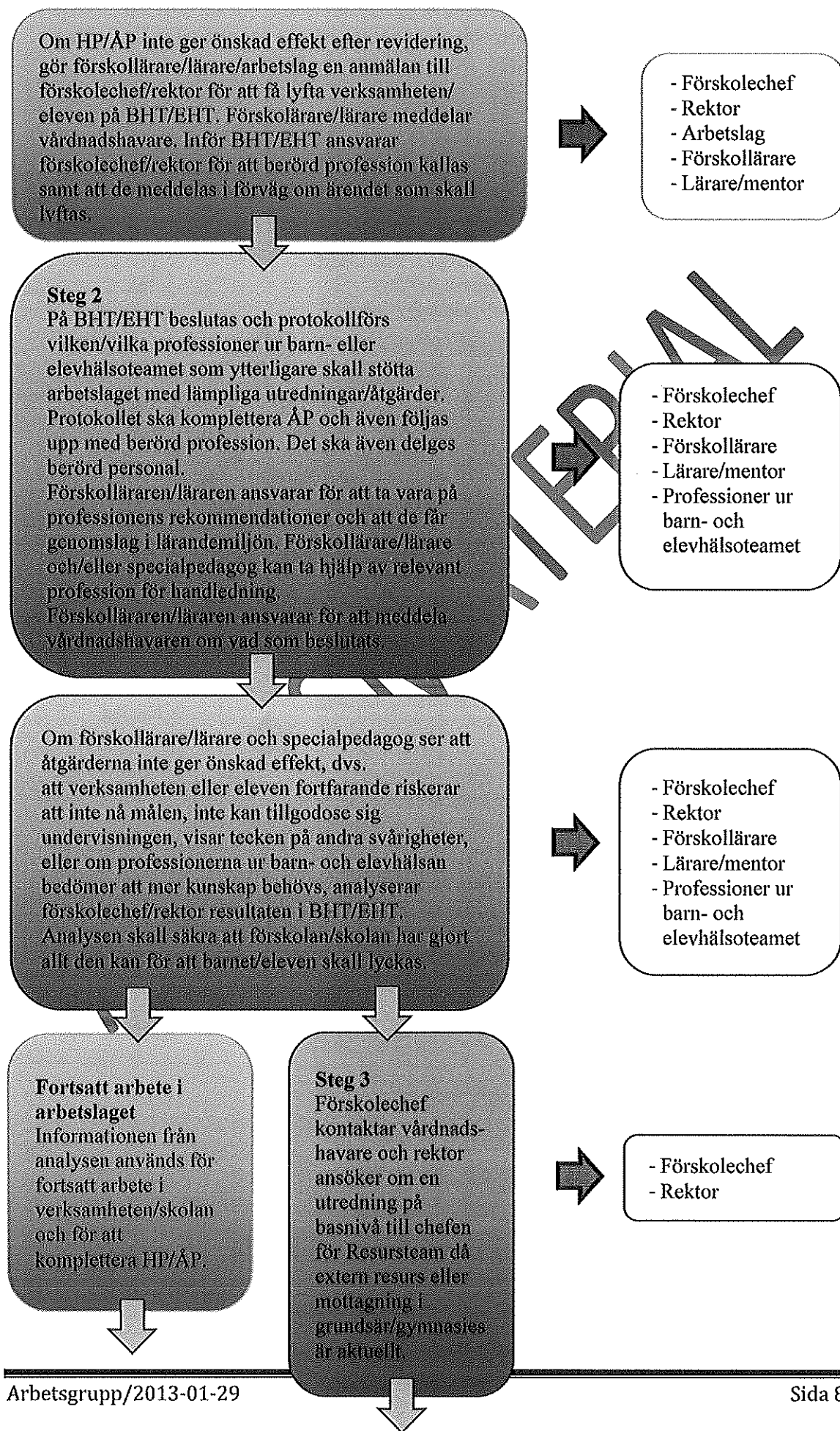


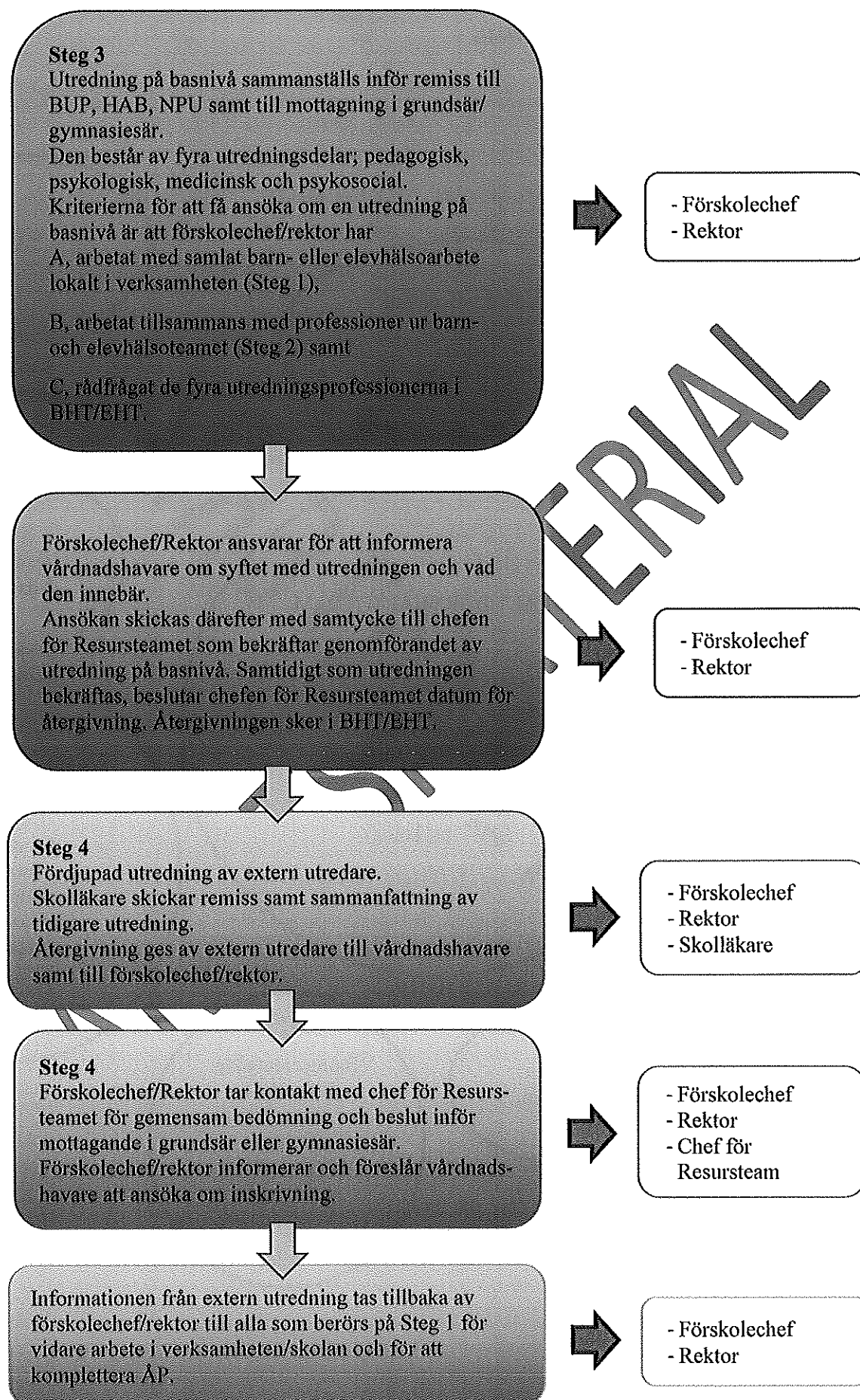
Flödesschema, förebyggande och hälsofrämjande processer och ansvar



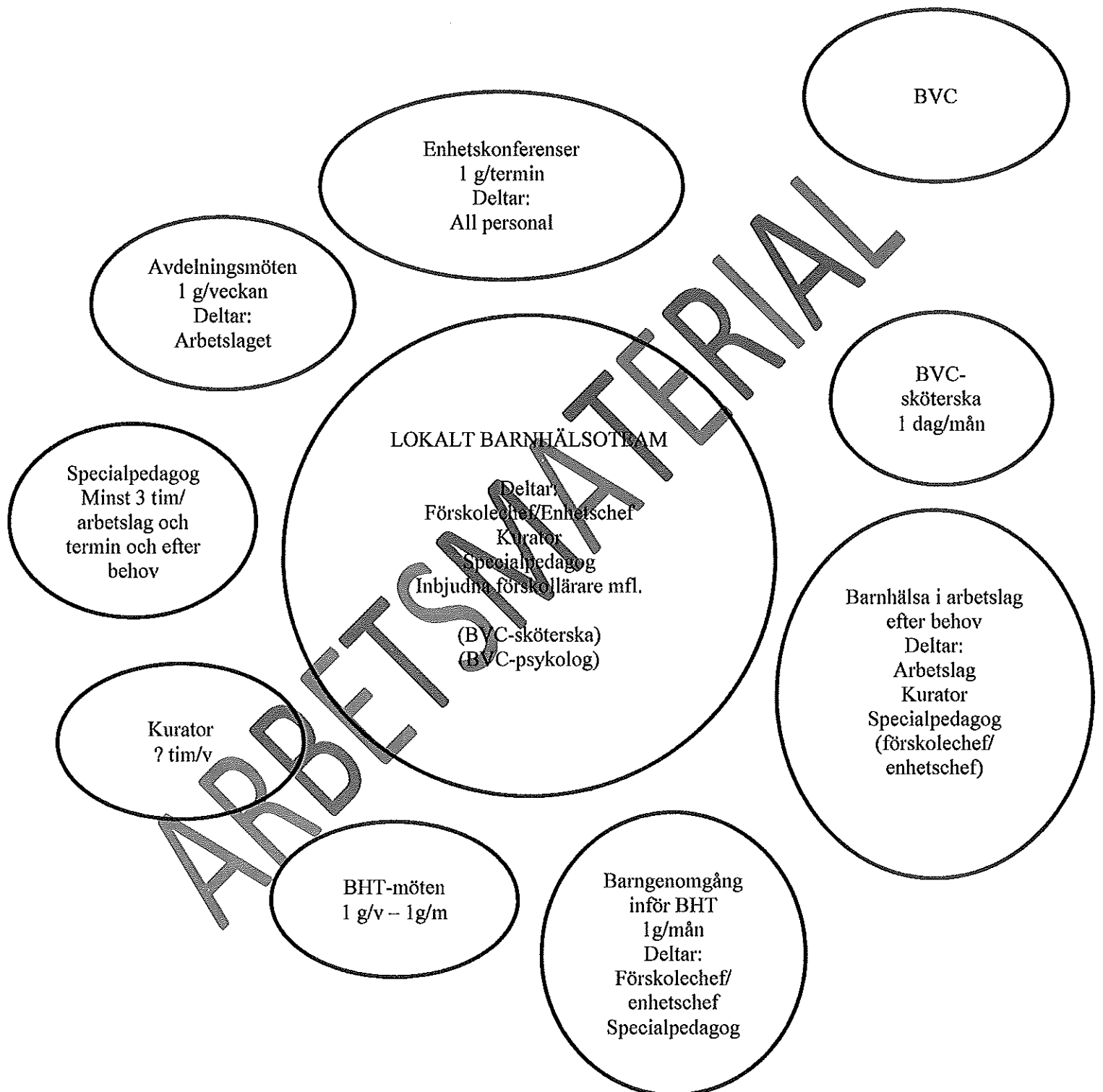
Flödesschema, processer och ansvar för särskilt stöd steg 1, 2, 3 och 4
I Skollagen regleras i 3 kap. 7–12 §§ bestämmelserna om särskilt stöd. Nedan anges processen och ansvar runt barn och elever som riskerar att inte nå målen eller av annan orsak är i behov av särskilt stöd. Orsas Processtrappa (bilaga 1)



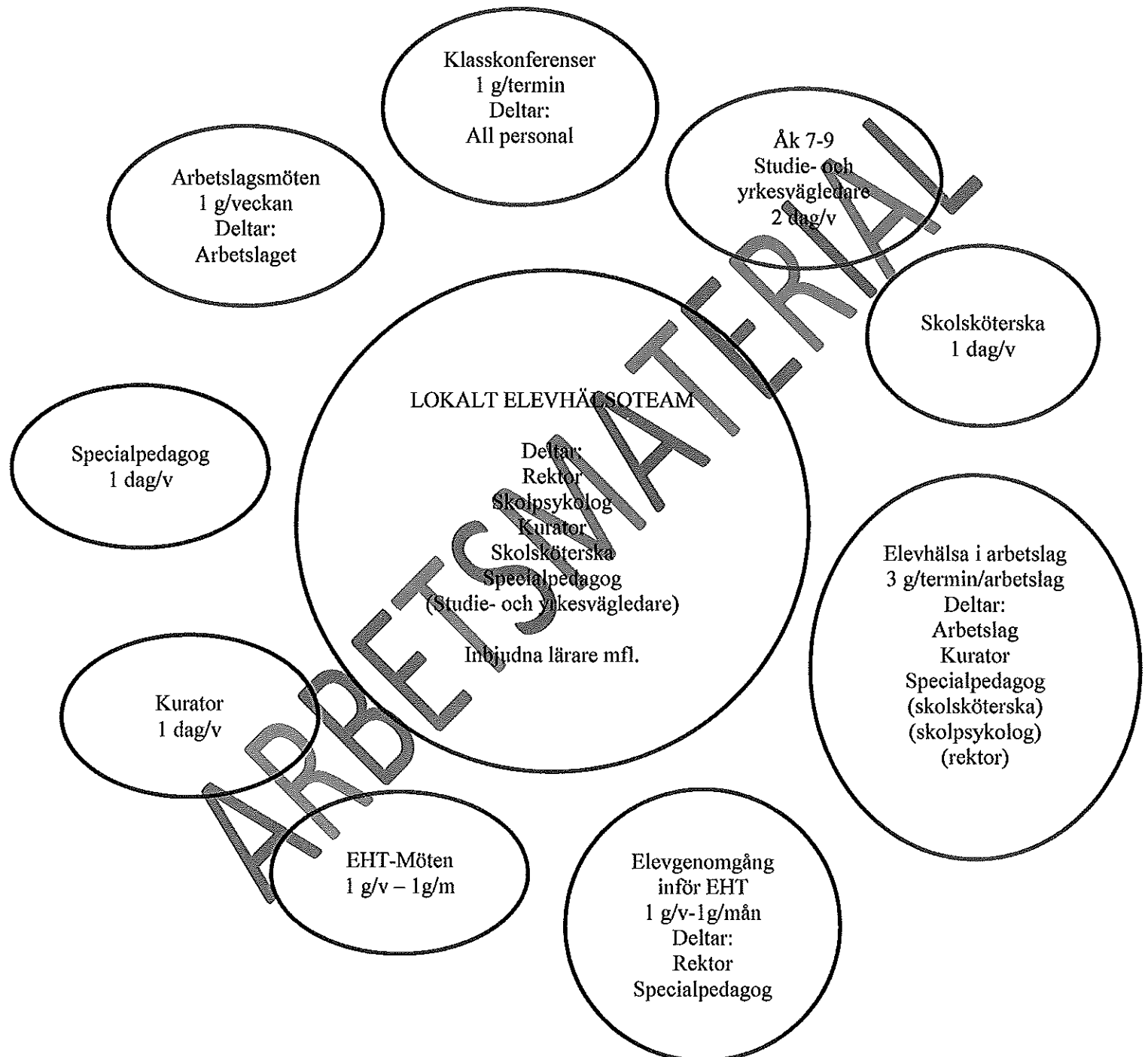




Exempel på lokalt barnhälsoarbete



Exempel på lokalt elevhälsoarbete



Barn- och utbildningsförvaltningens organisation för samlat barn- och elevhälsoarbete

Huvudmannen BUNs och Förvaltningschefens ansvar

Genom att anslå medel ska huvudmannen tillgodose att skollagens krav följs angående tillgång till; skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt personal med kompetens så att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.
BUN är vårdgivare med uppföljningsansvar för en hälso- och sjukvårdsverksamhet och ska bland annat ansvara för att skolhälsovården följer hälso- och sjukvårdslagen samt socialstyrelsens rekommendationer.
Förvaltningschefen har det övergripande ansvaret för att leda verksamheten och dess utveckling, personal, ekonomi och arbetsmiljö inom förvaltningen. Förvaltningschefen får uppdrag genom BUN och ingår i kommunens ledningsgrupp.
Förvaltningschefen ska som en del i kvalitetsarbetet tillgodose att förskolor och skolor planerar, genomför och följer upp att det samlade barn- och elevhälsoarbetets insatser leder till att barn och elever får det stöd och den hjälp de behöver. Förvaltningschefen rapporterar det samlade barn- och elevhälsoarbetets resultat till BUN.

Utvecklingsledarens ansvar

Förutom att bidra till att barn- och utbildningsförvaltningen fungerar som service-, samordnings- och ledningsstöd inom verksamhetsområdena skola och barnomsorg ska utvecklingsledaren arbeta för att våra verksamheter är; framgångsrika, utvärderar måluppfyllelse samt i samarbete med förvaltningschef, förskolechefer och rektorer upprättar korta- och långsiktiga kompetensutvecklingsplaner.
Utvecklingsledaren har ansvar för att ha kontakt med exempelvis skolverket, högskolan och närliggande kommuner i syfte att inhämta aktuell information angående pedagogisk utveckling.
Utvecklingsledaren är chef och har ansvar för att leda barn- och utbildningsförvaltningens Resursteam för barn- och elevhälsoarbete.
Utvecklingsledaren/chef ansvarar för en kommunövergripande fördelning av resurser och insatser i relation till våra barns och elevers behov, utveckling och lärande samt för att detta systematiskt följs upp.

Förskolechefens och Rektors ansvar

Förskolechef/Rektor har det yttersta och övergripande ansvaret för att fördela och omfördela befintliga resurser för barn- och elevhälsoarbetet i verksamheten/på skolan. Beslut om stödinsatser och handlingsplaner/åtgärdsprogram fattas av förskolechef/rektor.
Förskolechef/Rektor ansvarar också för att:

- kontinuerligt utvärdera det lokala arbetet med barn- och elevhälsa,
- kalla berörd personal till samt leda avdelnings-/klasskonferenser,
- de lokala barn- och elevhälsoteamens möten utformas så att besluten resulterar i att insatser av särskilt stöd verkställs,
- resursfördelningen och stödåtgärder anpassas till barnens/elevernas utveckling och behov,
- det studie- och yrkesorienterande arbetet organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

Enhetschefens och biträdande rektors

Under bearbetning

ansvar

All personals ansvar	All personal på förskolan och skolan har ansvar för samtliga barns / elevers behov av utveckling, lärande och hälsa.
Arbetslagens ansvar	Arbetslagets uppgift är att bedriva övergripande barn- och elevhälsoarbete för att alla barn och elever ska ges stöd och stimuleras för att utvecklas så långt de kan. Arbetslaget diskuterar och informerar varandra om barnens och elevernas aktuella situation i den dagliga verksamheten. I de fall extra insatser behöver genomföras diskuteras, genomförs och utvärderas dessa i först hand i och av arbetslaget.
Förskollärares, Lärares/mentorers ansvar	En stor del av barn- och elevhälsoarbetet sker inom gruppens/klassens ram. Förskolläraren/Läraren har ansvar för barnet/elevet i den dagliga verksamheten och de insatser som sätts in utifrån barnets/elevers behov. Förskolläraren/Läraren har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare i frågor som rör barnet/elevet och barnets/elevers lärande, utveckling och hälsa. Förskolläraren/Läraren ansvarar för att nödvändig information om barnet/elevet meddelas all berörd personal vid exempelvis klasskonferenser och andra möten. Förskolläraren/Läraren har en kontinuerlig och fördjupad kontakt med sina barn/elever i sin grupp/klass. Motiverar och inspirerar barnet/elevet i sitt eget lärande mot läroplanens mål.
Lokala barn- och elevhälsoansvar	BHT/EHT har en samordnande och uppföljande roll i förskolan och skolan. BHT/EHT är ett direkt stöd till förskollärare/lärare och arbetslag med konsultation och råd angående barns/elevers utveckling, lärande och hälsa. I det lokala <i>barnhälsoansvaret</i> ingår förutom förskolechef även kurator och specialpedagog från Resursteam samt sjuksköterska och psykolog från BVC. Barnhälsoansvaret träffas regelbundet på respektive enhet. I det lokala <i>elevhälsoansvaret</i> ingår förutom rektor även skolpsykolog, kurator, skolsköterska och specialpedagog från Resursteam samt studie- och yrkesvägledare för årskurs 7-9. Elevhälsoansvaret träffas regelbundet på respektive enhet. Vid varje BHT/EHT förs minnesanteckningar och dessa förvaras hos förskolechef/rektor.
Resursteamets ansvar	Resursteam för barn- och elevhälsa är en central enhet som utgör en stödfunktion för förskolornas barnhälsoarbete och skolornas elevhälsoarbete. I teamet ingår chef, psykolog, kuratorer, skolsköterskor, specialpedagoger, tal-, språk- och hörselpedagog samt skolläkare. Resursteamets arbete ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och ske i samverkan med vårdnadshavare, barn/elever, chefer och personal. Särskilt vikt ska läggas vid att medverka till att kommunen skapar en förskola/skola som är tillgänglig för alla och erbjuder en god miljö för lärande och utveckling (Skollagen 2010:800 2 kap 25 §). Resursteamet har ansvar för att utveckla, samordna och följa upp barn- och elevhälsoarbetet inom kommunen samt att utvärdera teamets eget arbete för barns/elevers utveckling, lärande och hälsa. Resursteamet har till uppgift att bistå ledningsgruppen med aktuell information om barn- och elevhälsoarbetet i kommunen samt delta i förbättrings- och utvecklingsarbete i syfte att förebygga att problem

uppstår. Följa och förmedla forskning och utveckling inom de fyra professionernas områden samt bistå vid samordning, planering och genomförande av kompetensutveckling i verksamheten/skolan.
Bilaga 3: Resursteam barn- och elevhälsa, yrkesspecifika arbetsområden

Psykologens ansvar

Psykologen ansvarar för att utreda och göra utvecklingsbedömningar av enskilda barn i förskoleklass och elever. Därtill ska psykologen rekommendera lämpliga insatser i skolan och ge råd och stöd åt lärare och annan personal i arbetet med dessa elever. Psykologen ska också samverka med andra instanser utanför skolan.
Psykologen ska vara förtrogen med den lagstiftning som gäller inom området samt ha ansvar att förmedla gällande lagstiftning för verksamheten.
Vid behov har psykologen ansvar att erbjuda all personal inom förskolan/skolan konsultation kring de barn och elever eller grupper som oroar personalen.
Bilaga 3: Resursteam barn- och elevhälsa, yrkesspecifika arbetsområden

Kurators ansvar

Kurators uppdrag är att inom respektive verksamheter bidra med kompetens inom det sociala och psykosociala området. Kurator ska vara förtrogen med den lagstiftning som gäller inom området samt ha ansvar att förmedla gällande lagstiftning för verksamheten.
I kurators ansvar ingår samtal med barn/elever – individuellt eller i grupp samt konsultation, handledning, förebyggande arbete, skolsocialt utredningsarbete och vid behov samarbete med vårdnadshavare och andra – såväl interna som externa – instanser som kan vara till stöd för barn/eleven/gruppen.
Bilaga 3: Resursteam barn- och elevhälsa, yrkesspecifika arbetsområden

Samordnande skolsköterskas ansvar

Utarbeta ett översiktligt introduktionsprogram för nyanställda skolsköterskor samt introducera och efter behov handleda vikarier inom yrkesområdet. Samarbeta med högskolor vad gäller praktikplatser för sjuksköterskor under vidareutbildning inom barn, distrikts eller till skolsköterska.
Bevaka behovet och ta initiativ till gemensam yrkesspecifik fortbildning för skolsköterskorna. Ansvara för utskick av löpande information som berör skolhälsovårdens verksamhet t.ex. nytillkomna författningar, rekommendationer, kursutbud, litteratur.
Ansvara för regelbundet återkommande sammankomster för skolhälsovårdens personal (chef, skolläkare samt skolsköterskor) och praktiska arrangemang med kallelser, mötesanteckningar etc. vid dessa möten.
Tillsammans med chef och den som har det medicinskt ansvariga ledningsuppdraget, arbeta för att utforma och fastställa ett ändamålsenligt kvalitetssystem med organisation, resurser, rutiner och metoder som säkerställer skolhälsovårdens kvalitet (SOSFS 1996:24, 3§).
Vid behov medverka vid inköp och urval vad gäller medicinteknisk utrustning. Upprätta plan för och bevaka underhåll och kalibrering av medicinteknisk utrustning. Upprätta plan för och underhålla lagerhållning av vissa blanketter, förbandsmaterial och apoteksvaror som behövs i verksamheten.
Ansvara för att nyanlända flyktingar/invandrare får individuella vaccinationsscheman via läkare på Vårdcentralen och att det sedan genomförs inom skolhälsovården.

Ansvara för att vidareutbildning till systemadministratör av datajournal (PMO) framför allt för skolhälsovården men till viss del även för hela Resursteamet. Vara lokal administratör i den kommunala verksamheten för det internetbaserade dokumentationssystemet för vaccinationer (Svevac).

Skolsköterskans ansvar Skolsköterskans arbete styrs bland annat av Socialstyrelsens riktlinjer, hälso- och sjukvårdslagen samt skollagen 2010:800. Skolsköterkan ska vara förtrogen med den lagstiftning som gäller inom området samt ha ansvar att förmedla gällande lagstiftning för verksamheten. Skolsköterskan ska i första hand arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Skolsköterskan deltar i basutredningar tillsammans med skolläkare.

Skolsköterskan ansvarar för:

- att genomföra Basprogram enligt hälso- och sjukvårdslagen
- att vara en aktör i det hälsopreventiva arbetet,
- medverka i det hälsopedagogiska arbetet och följa kunskapsutvecklingen av eleven,
- delta i skydds – och allergironder,
- samverka med andra inom skolan, kommun och andra instanser som t.ex. vårdcentral, socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri.
- att kvalitetsutveckla arbetet och följa forskning om barn och ungdomar ur ett folkhälsoperspektiv,
- att genomföra hälsosamtal med alla elever,
- se till att elever får de vaccinationer de har rätt till,

Skolsköterskan har särskilt ansvar för att dokumentera och hantera elevernas journaler samt efter vårdnadshavares tillstånd vidarebefordra journaler vid skolbyte.

Erbjuda enklare sjukvård liksom konsultationer för hälsoproblem och vid behov hänvisa eller remittera till lämplig instans i samråd med vårdnadshavare.

Arbeta med att öka barnens/elevernas kunskap och medvetenhet om risk- och friskfaktorer.

Ge konsultation och viss handledning i medicinska frågor till skolpersonal.

Bilaga 3: Resursteam barn- och elevhälsa, yrkesspecifika arbetsområden

Bilaga 4: Basprogram/Årsflöde

Skolläkarens ansvar Skolläkaren ska bedriva skolhälsovård i enlighet med skollagen 2 kap 25-28 §

Skolläkaren ska vara förtrogen med den lagstiftning som gäller inom området samt ha ansvar att förmedla gällande lagstiftning för verksamheten.

Skolläkaren har det medicinskt ansvariga ledningsuppdraget.

Lägg in mer när det kommer från Eva Nordin (från elevhälsa i den nya skollagen).

Bilaga 3: Resursteam barn- och elevhälsa, yrkesspecifika arbetsområden

Studie- och yrkesvägledares ansvar I enlighet med Skollagen kap 2, 29§ har studie- och yrkesvägledaren (SYV) ansvar för att tillgodose elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

SYV undervisar och informerar elever och pedagogisk personal om skola och omvärldsfrågor. Tillsammans med övrig pedagogisk personal ger SYV eleverna ökad kunskap om arbetslivet.

SYV ska informera och samverka med vårdnadshavare samt andra instanser såsom gymnasieskolor, företag, föreningar etc.

**Specialpedagogens /
tal-, språk- och
hörselpedagogens
ansvar**

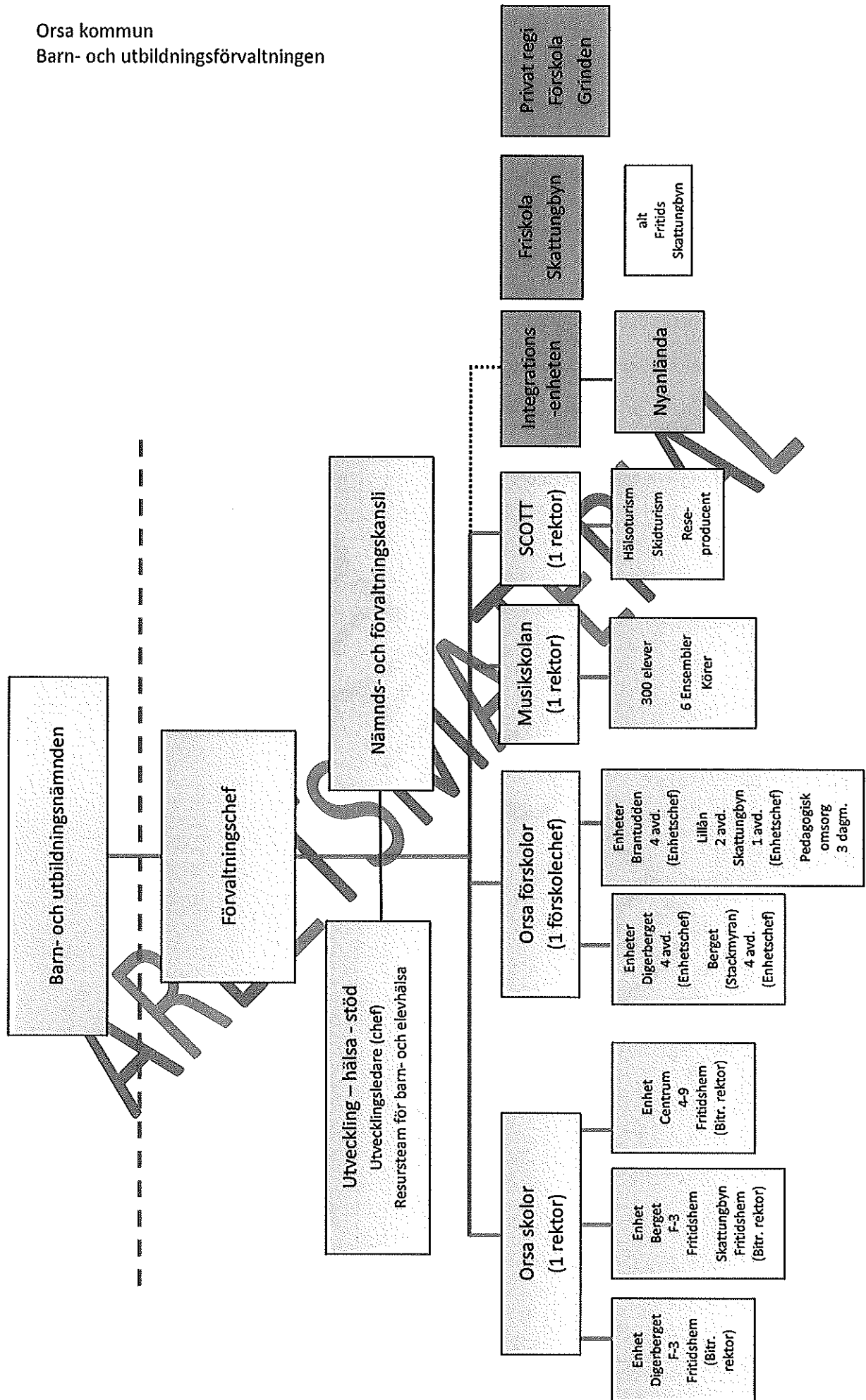
Specialpedagogen ska vara förtrogen med den lagstiftning som gäller inom området samt ha ansvar att förmedla gällande lagstiftning för verksamheten.

Specialpedagogen har ansvar att stödja förskolechef/rektor och arbetslag i utvecklingen av verksamheten. Bidra med kunskaper om aktuella forsknings- och utvecklingsarbeten genom att visa på sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. Särskilt ansvar har specialpedagogen för att initiera, planera, leda och utvärdera utvecklingsarbete inom det specialpedagogiska området. Dessutom ingår att identifiera hinder och se möjligheter i olika lärmiljöer, genomföra observationer och utredningar samt att analysera behov på olika nivåer.

Specialpedagogen ska ge råd och stöd i pedagogiska frågor i möten med personal, vårdnadshavare och andra berörda samt vid behov bistå vid upprättande av handlingsplaner/åtgärdsprogram.

Bilaga 3: Resursteam barn- och elevhälsa, yrkesspecifika arbetsområden

ARBETSMATERIAL



Bilagor

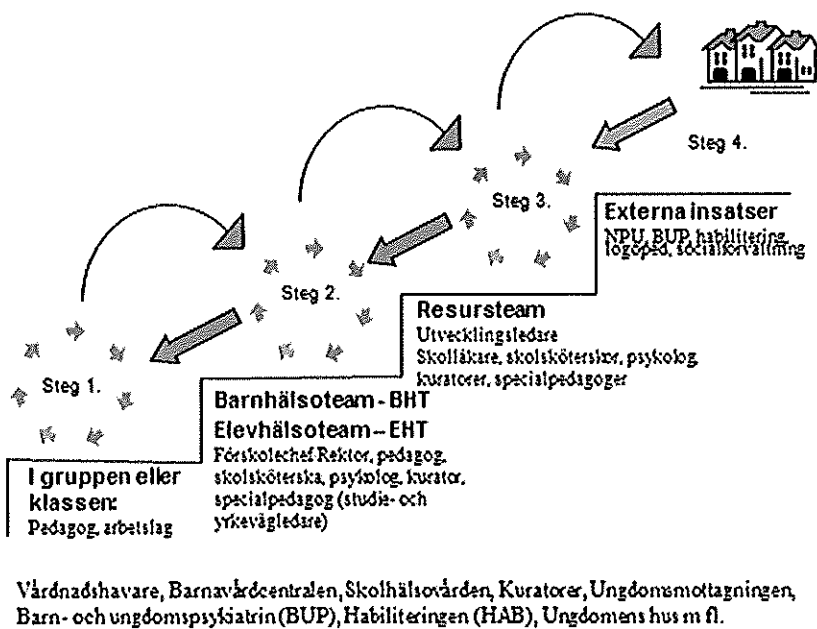
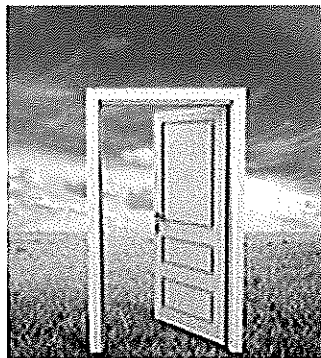
1. Processtrappa
2. Checklista
3. Resursteam barn- och elevhälsa, yrkesspecifika arbetsområden
4. Basprogram/Årsflöde för skolsköterskor i Orsa kommun
5. Rutiner – planer – processer, dokument och blanketter som används i barn- och elevhälsoarbetet i kommunen
6. Länkar till samarbetarpartners hemsidor

ARBETSMATERIAL

Processtrappa

PROCESSTRAPPA

I arbetet för
barn och ungdomar
i behov av särskilt stöd



Steg 1 - I Klassen

Det är förskolechef och rektor som har delat ansvar för barnens/elevernas pedagogiska situation i förskola och skolan.

1 a. Individuell utvecklingsplan (IUP) upprättas för alla barn och elever.

- Om ett barn eller en elev riskerar att inte nå målen eller av andra skäl är i behov av särskilt stöd, är det förskollärares och lärarens mantons ansvar att göra en Pedagogisk observation tillsammans med arbetslaget och anmäla sin oro till förskolechef eller rektor.
- Förskolechef/Rektor beslutar att förskollärares/lärares genomför Pedagogisk utredning inför Åtgärdsprogram tillsammans med vårdnadshavare och eventuellt elev.
- Rektor beslutar om Åtgärdsprogram (AP) ska skrivas. Beslutet kan överklagas av vårdnadshavare.

1 b. AP upprättas efter att Pedagogisk utredning inför Åtgärdsprogram gjorts. Innehållet kan överklagas av vårdnadshavare.

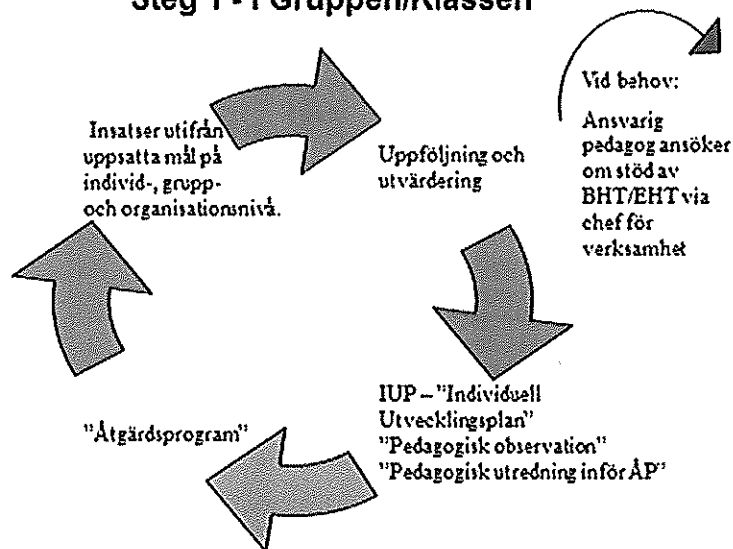
1 c. Insatser genomförs utifrån uppsatta mål i AP på organisations-, grupp- och individnivå.

1 d. Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av AP. Eventuellt beslutar förskolechef/ rektor att AP avslutas efter genomförda och lyckade insatser, alternativt att nya AP med nya mål och insatser upprättas.

- Vid behov, efter samråd med vårdnadshavare och eventuellt elev, ansöker förskollärares/lärares arbetslag om stöd av barn- och elevhälsoteam (BHT och EHT) via förskolechef/ rektor för verksamheten genom att tillsammans med Ansökan om stöd av BHT/EHT lämna in en genomförd Pedagogisk observation (Vidare till Steg 2).



Steg 1 - I Gruppen/Klassen



Steg 2 – Barn- och Elevhälsoteam – BHT/EHT

2 a. Pedagog presenterar frågeställningen till förskolechef/ rektor och redogör för gjorda insatser (IUP, Pedagogisk observation, Pedagogisk utredning, AP)

- Förskolechef/Rektor ansvarar tillsammans med specialpedagog för upprättandet av en agenda inför kommande BHT/EHT, där det framgår vilka verksamheter/elever som ska tas upp vid kommande möte. Förskolechef/Rektor bjuder in berörd pedagog till BHT/EHT.
- Övriga representanter i BHT/EHT meddelas vilka frågeställningar som kommer att tas upp på kommande BHT/EHT.
- BHT/EHT enligt fastställd dagordning.

2 b. Planering av insatser/åtgärder för upprättande av nytt AP (s 2 i Ansökan och stöd av BHT/EHT).

- Datum för uppföljning i barn- och elevhälsoteamet på förskolan/skolan.
- Eventuellt uppdrag vidare till Resursteam

2 c. Insatser/åtgärder för och tillsammans med elev.

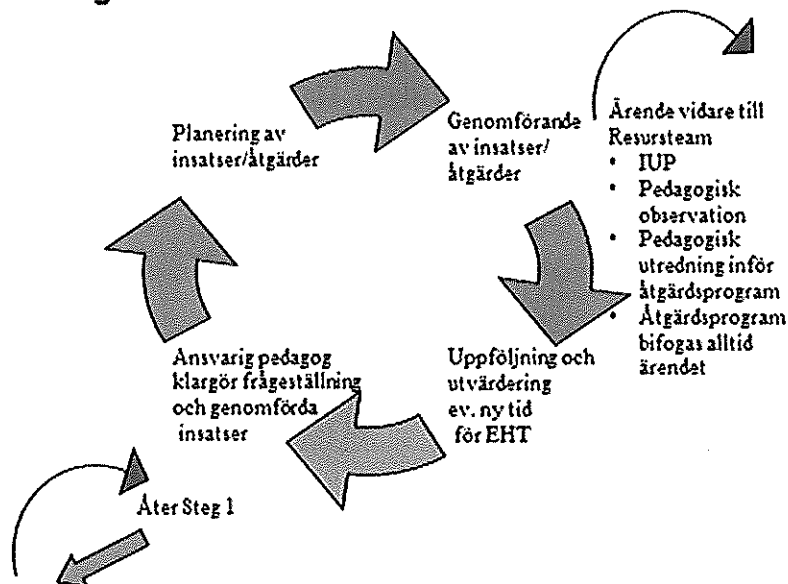
2 d. Uppföljning och utvärdering av ny tid för BHT/EHT.

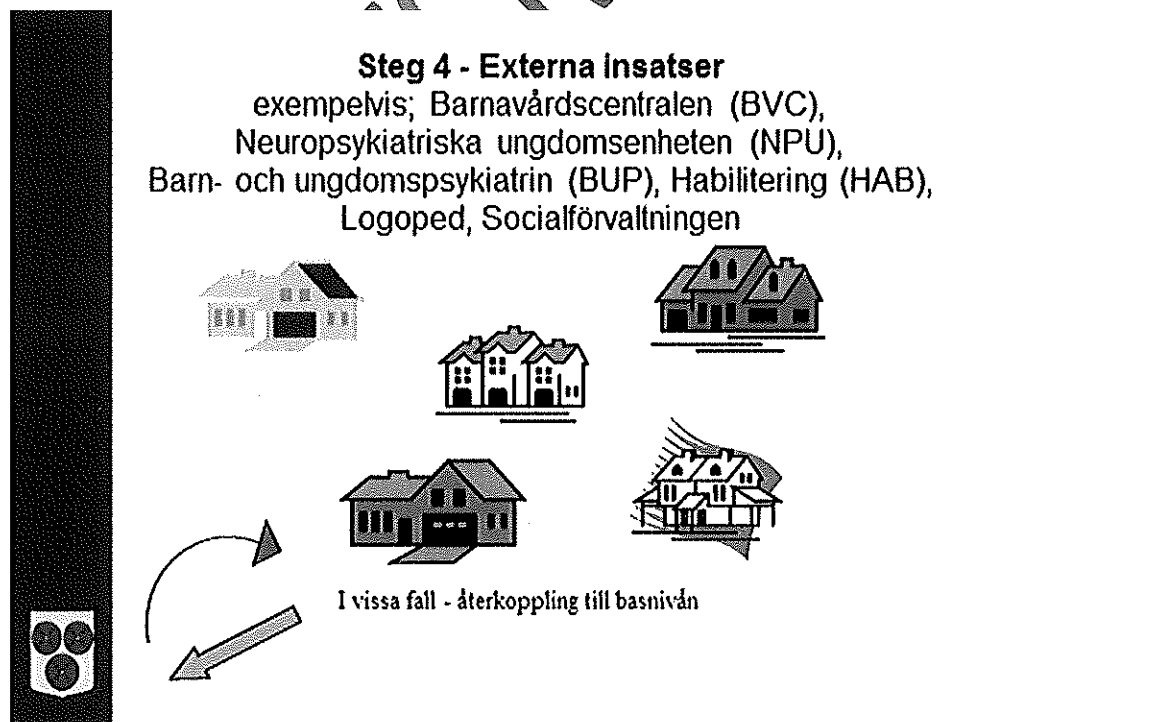
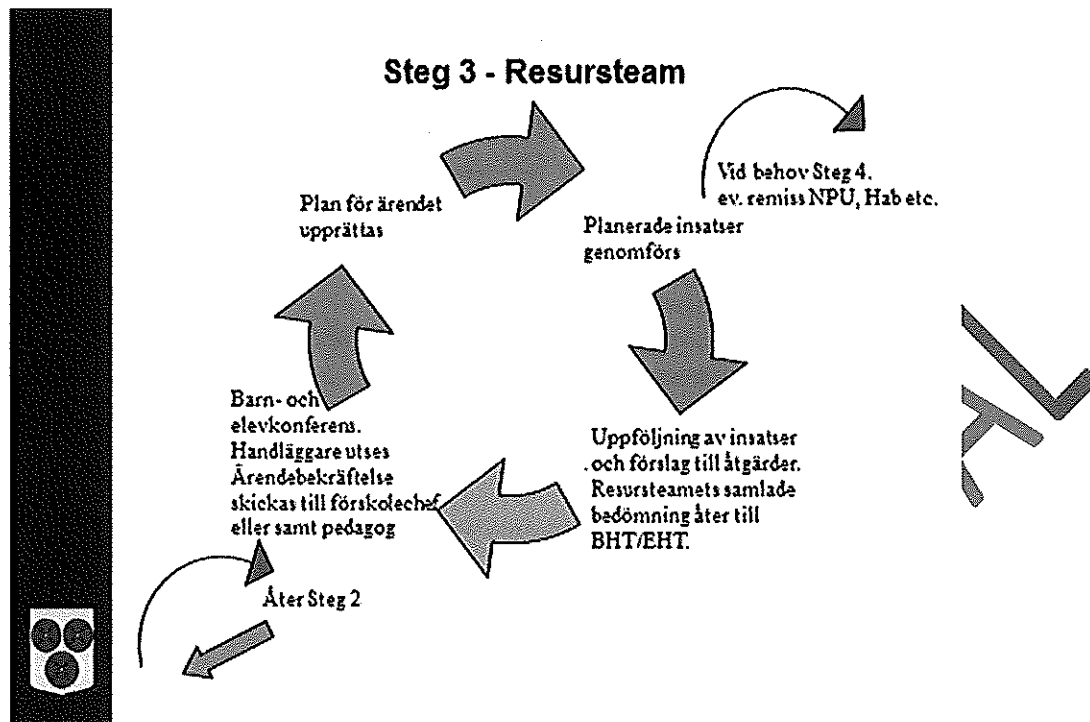
OBS! Då ett uppdrag skall vidare till Resursteam för barn- och elevhälsa bifogas ärendet aktuellt:

- Individuell utvecklingsplan (IUP)
- Pedagogisk observation
- Pedagogisk utredning inför Åtgärdsprogram
- Åtgärdsprogram (AP)



Steg 2 – Barn- och Elevhälsoteam – BHT/EHT





Checklista

Faktorer som innebär att barnet/eleven ska uppmärksammas i barn- och elevhälsoarbetet i förskolans/skolans arbetslag

- drar sig undan
- utåtagerande
- utanförskap
- svårt med det sociala samspelet
- svårt att fungera i grupp
- vantrivs i verksamheten/skolan
- upprepad eller långvarig frånvaro
- koncentrationssvårigheter
- tal- och språksvårigheter
- annat modersmål
- psykosociala besvär t.ex. oro, stress, sömnsvårigheter, viktförändring
- fysisk sjukdom t.ex. diabetes, epilepsi
- har inte "knäckt" läskoden under år 1
- når inte de kunskapskrav som minst ska nås inom de olika ämnena

Resursteam för barn- och elevhälsa

Resursteam för barn- och elevhälsa är en central enhet som utgör en stödfunktion för förskolornas barnhälsoarbete och skolornas elevhälsoarbete.

Verksamhetsidé

Resursteam för barn- och elevhälsa är en del av barn- och elevhälsoarbetet inom barn- och utbildningsförvaltning i Orsa kommun.

Uppdraget är att tillsammans med övrig personal inom förskola och skola arbeta för att alla barn och elever ska ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt de kan.

Arbetet ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och ske i samverkan med vårdnadshavarna.

I resursteam för barn- och elevhälsa ingår

Chef/Utvecklingsledare

Psykolog

Kurator

Skolsköterska

Skolläkare

Specialpedagog

Hörsel-/specialpedagog

Tal och språk-/specialpedagog

I samarbete med

BVC-sköterska

BVC-psykolog

BVC-läkare

Ytterligare information om Resursteam för barn- och elevhälsa finns på www.orsa.se under barn & utbildning - Barnhälsa/Elevhälsa.

På följande sidor beskrivs de olika professionernas arbete på organisations-, skol-, grupp- och individnivå.

Länk: Orsas hemsida

Psykolog

Organisationsnivå, i samverkan med ledningsgrupp

Bidra till det förebyggande elevhälsoarbetet inom förvaltningen.

Medverka till att skapa en förskola/skola som är tillgänglig för alla och erbjuder en god miljö för lärande, utveckling och hälsa.

Bidra med psykologisk kompetens, delta i förbättrings- och utvecklingsarbete i skola i syfte att förebygga att problem uppstår.

Bedriva utvecklingsarbete inom skola.

Följa och förmedla forskning och utveckling inom det psykologiska området.

Utifrån verksamheternas behov samordna och planera för kompetensutveckling.

Ingå i nätverk och samverka med interna och externa aktörer i syfte att tillsammans arbeta främjande och förebyggande i frågor som rör barn och ungdomars situation i kommunen.

Synliggöra och utifrån ett psykologiskt perspektiv beskriva situationen och behoven för de barn och ungdomar som berörs av barn- och utbildningsförvaltningens arbetsområde.

Utifrån grupp- och organisationspsykologisk kompetens delta i och bistå vid förändringsarbete och organisationsutveckling.

Bistå i utformandet av och delta i det praktiska arbetet med förvaltningens olika rutiner, planer och policydokument exempelvis Krisplan, Likabehandlingsplan, Plan för barn- och elevhälsoarbete.

Medverka i arbetet med kommunens värdegrundspolicy ute i verksamheterna.

Skolnivå, på uppdrag av ansvarig rektor

Medverka i EHT

Handleda lärare

Konsultation lärare

Bidra med psykologiskt perspektiv på skol- och lärandemiljöer

Gruppenivå

Handleda lärare i gruppsykologiska processer.

Medverka i barn- och elevhälsoarbete, exempelvis tidiga insatser år F-1.

Individnivå

Utredning bedömning av enskilda elevers inlärningshinder.

Bidra till åtgärdsprogrammet.

Samordning av åtgärder i skolan med externa samarbetspartners.

Konsultation till föräldrar förskole- och skolpersonal av enskilda barn och elever.

Stöd till barn och elever samt vårdnadshavare i samband med utredning och återkoppling.

Kurator

Organisationsnivå, i samverkan med ledningsgrupp

Bidra till det förebyggande elevhälsoarbetet inom förvaltningen.

Medverka till att skapa en förskola/skola som är tillgänglig för alla och erbjuder en god miljö för lärande, utveckling och hälsa.

Bidra med psykosocial kompetens, delta i förbättrings- och utvecklingsarbete i förskola/skola i syfte att förebygga att problem uppstår.

Bedriva utvecklingsarbete inom förskola/skola.

Följa och förmedla forskning och utveckling inom det psykosociala området.

Utifrån verksamheternas behov samordna och planera för kompetensutveckling.

Ingå i nätverk och samverka med interna och externa aktörer i syfte att tillsammans arbeta främjande och förebyggande i frågor som rör barn och ungdomars situation i kommunen.

Synliggöra och utifrån ett socialt och psykosocialt perspektiv beskriva situationen och behoven för de barn och ungdomar som berörs av barn- och utbildningsförvaltningens arbetsområde.

Utifrån grupp- och organisationspsykologisk kompetens delta i och bistå vid förändringsarbete och organisationsutveckling.

Bistå i utformandet av och delta i det praktiska arbetet med förvaltningens olika rutiner, planer och policydokument exempelvis Krisplan, Läkbehandlingplan, Plan för barn- och elevhälsoarbete.

Medverka i arbetet med kommunens värdegrundspolicy ute i verksamheterna.

Förskole- och skolnivå, på uppdrag av ansvarig förskolechef/rektor

Medverka:

- i det lokala elevhälsoarbetet på skolan,
- i det lokala BHT/EHT arbetet,
- i "Skolhälso team" / skolkonferenser,
- i klasskonferenser,
- i planeringen inför elevers klass- o/ el skolbyten och studieövergångar,
- vid överlämnandekonferenser,
- vid behov delta i utvecklingssamtal tillsammans med ansvarig lärare,
- vid behov delta i beslutandekonferenser.

Vara samtalspartner till:

- ansvarig förskolechef/rektor i psykosociala/sociala frågor,
- personal i psykosociala/sociala frågor,
- vårdnadshavare i psykosociala/sociala frågor som rör deras barn och ungdomar.

I förebyggande syfte arbeta med grupper, gruppsamtal och tillsammans med pedagoger arbeta i klasser med olika frågor/teman, såsom relationer, samspel, samarbete, samt andra teman kopplade till förvaltningens planer, policydokument och värdegrundsarbete.

Bistå med psykosocial konsultation till förskolechef/rektor och/eller övrig personal.

Bistå med psykosocial handledning till förskolechef/rektor och/eller övrig personal.

Samverka med vårdnadshavare och personal i frågor som rör elevernas skolsituation.

Tillsammans med övrig pedagogisk personal på skolorna ingå i "Elevhälsa i arbetslag".
Samverka med externa samarbetspartners utanför skolan – t. ex Socialförvaltning, BUP, HAB, Orsa Ungdomsmottagning (OUM), BVC, VC, folkhälsoplanerare, ungdomskonsulenter, kyrkor/församlingar, organisationer/föreningar, polis m.fl.
Flerpartsamtal – barn/elev- vårdnadshavare-personal- nätverk.
Vid behov delta vid föräldramöten.

Gruppenivå:

Arbete med elever/klasser i grupp.
Erbjuda konsultation och handledning till förskolechefer/rektorer och personal.
Göra klassrumsobservationer.
Tillsammans med pedagogerna analysera och arbeta med strategier för att utveckla verksamhetens lärandemiljö utifrån enhetens systematiska kvalitetsarbete och verksamhetens värdegrundsarbete.
Vara samtalspartner och rådgivare i arbetslaget i psykosociala/sociala frågor.
Tillsammans med pedagogisk personal på skolorna ingå i "Elevhälsa i arbetslaget".

Individnivå:

Tillsammans med övriga kompetenser inom kommunens Elevhälsa, på uppdrag av rektor, utreda, analysera och planera åtgärder för elever i behov av särskilt stöd.
Bistå med den skolsociala delen av Basutredningar/ Skolsocial kartläggning av enskild elevs situation.
Individuella samtal med barn/elever – t. ex bearbetnings-, stöd-, motivations-, kris - och konfliktsamtal.
Rådgivande samtal med barn/elever och deras vårdnadshavare.
Utifrån enskilda barns behov, situation och egna önskemål samverka med vårdnadshavare.
Utifrån enskilda barns behov, situation och egna önskemål samverka med andra aktörer inom skolan.
Utifrån enskilda barns behov och situation vid behov initiera kontakt med externa aktörer -- t.ex soc, olika landstingsverksamheter, polis m.fl.

Skolsköterska

Skolsköterskans arbete styrs bland annat av Socialstyrelsens riktlinjer, hälso- och sjukvårdslagen och skollagen 2010:800. I första hand prioriteras skolsköterskans arbete av socialstyrelsen ålagda arbetsuppgifter, övriga arbetsuppgifter utförs i mån av tid och resurser.

Organisationsnivå, i samverkan med ledningsgrupp

Medverka till att skapa en skola som är tillgänglig för alla och erbjuder en god miljö för lärande och utveckling.

Bidra till det hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbetet inom förvaltningen.

Bidra med medicinsk kompetens, delta i förbättrings- och utvecklingsarbete i skola i syfte att förebygga att problem uppstår.

Följa och förmedla forskning och utveckling inom det medicinska och hälsofrämjande området.

Utifrån verksamhetens behov tillsammans med övrig personal inom Resursteam för barn- och elevhälsoarbete samordna och planera för kompetensutveckling i verksamheten.

Samverka med externa instanser i syfte att arbeta främjande och förebyggande och tillsammans hitta förslag och lösningar som kommer barn och ungdomar i kommunen till del.

Synliggöra och utifrån hälsofrämjande och medicinsk perspektiv beskriva situationen och behoven för de barn och ungdomar som betörs av förvaltningens arbetsområde.

Medverka i utformandet av förvaltningens olika planer och policydokument, samt delta i det praktiska arbetet utifrån planerna – t.ex. Krisplan, Läkarebehandlingsplan, Plan för elevhälsoarbete mm.

Medverka i arbetet med förvaltningens värdegrundsarbete.

Skolnivå, på uppdrag av ansvarig rektor

Fungera som informatör, stödperson och rådgivare inom t.ex. hälso- och sjukvårdsfrågor, krisgrupp och arbetsmiljö.

Samverka med andra aktörer inom och utanför skolan, t.ex. EHT, polis och socialförvaltning.

Kommun-/folkhälsolivå. Fyller en viktig funktion i det nationella folkhälsoarbetet.

Gruppnivå

Fungera som informatör, stödperson och rådgivare skolpersonal inom t.ex. hälso- och sjukvårdsfrågor samt arbetsmiljö.

Information på gruppnivå om olika livsstilsfrågor såsom sex och samlevnad, pubertet och ANDT.

Samverka med andra aktörer inom och utanför skolan, t.ex. skolans krisgrupp och hälso- och sjukvård.

Individnivå

Utöver de lagstadgade hälsobesöken (se nästa sida) kan uppföljande kontroller samt extrakontroller erbjudas exempelvis tillväxt, syn, rygg och hörselkontroller. Individuella samtal med barn/elever t. ex. bearbetnings-, stöd-, motivations-, kris- och konfliktsamtal.

Utifrån enskilda barns behov, egna önskemål och situation samverka med andra aktörer inom skolan.

Hälsosamtal vid t.ex. hög frånvaro eller andra livsstilsfrågor såsom ANDT, pubertet, sex och samlevnad.

Vid hälsobesök tidigt identifiera hälsoproblem eller symptom och aktivt bistå elever i behov av särskilt stöd.

Fungera som informatör, stödperson och rådgivare till elev, vårdnadshavare och skolpersonal inom t.ex. hälso- och sjukvårdsfrågor och arbetsmiljö.

Remittera vidare till specialistsjukvård inom landstinget, t.ex. BUP, HAB, NPU, ögonmottagningen och öronmottagningen.

Organisera och medverka vid skolläkarmottagningar.

Utföra kompletteringar av vaccinationer.

Öppen mottagning som inkluderar begränsade bedömningar, behandlingar samt rådgivning och stöd i psykosociala frågor.

Dokumentation i skolhälsovårdsjournal samt föra vaccinationsstatistik.

Utifrån enskilda barns behov och situation vid behov initiera kontakt med externa aktörer – t.ex. soc, olika landstingsverksamheter, polis m.fl.

Skolläkare

Skolläkarens insatser ska utifrån medicinsk sakkunskap, övergripande och i enskilda elevärenden, stödja elevhälsan i enlighet med nationella riktlinjer.

Vara sakkunnig i medicinska frågor

Delegerat medicinskt och Lex Maria-ansvar

Stå för medicinsk sakkunskap för elever med olika typer av funktionshinder, såväl fysiska som neuropsykiatriska.

ARBETSMATERIAL

Specialpedagog

Organisationsnivå, i samverkan med ledningsgrupp

Bidra till det förebyggande elevhälsoarbetet inom förvaltningen.

Medverka till att skapa en förskola/skola som är tillgänglig för alla och erbjuder en god miljö för lärande, utveckling och hälsa.

Bidra med specialpedagogisk kompetens, delta i förbättrings- och utvecklingsarbete i förskola/skola i syfte att förebygga att problem uppstår.

Bedriva utvecklingsarbete inom förskola/skola.

Följa och förmedla forskning och utveckling inom det specialpedagogiska området.

Utifrån verksamheternas behov samordna och planera för kompetensutveckling.

Ingå i nätverk och samverka med interna och externa aktörer i syfte att tillsammans arbeta främjande och förebyggande i frågor som rör barn och ungdomars situation i kommunen.

Synliggöra och utifrån ett specialpedagogiskt perspektiv beskriva situationen och behoven för de barn och ungdomar som berörs av barn- och utbildningsförvaltningens arbetsområde.

Utifrån grupp- och organisationspsykologisk kompetens delta i och bistå vid förändringsarbete och organisationsutveckling.

Bistå i utformandet av och delta i det praktiska arbetet med förvaltningens olika rutiner, planer och policydokument exempelvis Krisplan, Likabehandlingsplan, Plan för barn- och elevhälsoarbete.

Medverka i arbetet med kommunens värdegrundspolicy ute i verksamheterna.

Förskole- och skolnivå, på uppdrag av ansvarig förskolechef/rektor

Tillsammans med förskolechef/rektor bidra till utveckling av det pedagogiska arbetet för att möta behoven hos alla barn och elever i verksamheten.

Medverka i det lokala BHT/EHT-arbetet.

Utgöra kvalificerad samtalspartner i pedagogiska frågor till förskolechef/rektor, personal, barn/elev och vårdnadshavare.

Samverka med externa samarbetspartners utanför skolan.

Samverka med berörda professioner vid t ex studieövergångar.

Gruppenivå

Utreda och arbeta aktivt med barns och elevers lärandemiljö.

Fungera som kvalificerad samtalspartner samt ge konsultation och handledning utifrån pedagogiska frågor till personal i förskolan och skolan.

Stödja arbetslag i förskolan och skolan att upprätta, genomföra och följa upp stödåtgärder i handlingsplaner/åtgärdsprogram.

Tillsammans med personal utveckla:

- analyser och pedagogiska strategier som verkar för att varje barn/elev utifrån sina förutsättningar får det utbyte av förskola/skola, som han eller hon har rätt till,

- den pedagogiska mångfalden, verksamhetens undervisning och lärandemiljö utifrån enhetens systematiska kvalitetsarbete,
- verksamhetens värdegrundsarbete.

Individnivå

Kartlägga styrkor och behov ur ett helhetsperspektiv hos barnet/gruppen/eleven.

Ge råd & stöd till föräldrar runt barnets situation på förskolan.

Stödja barn/elever i att vara delaktiga.

Samverka med externa instanser.

Delta i utvecklingssamtal tillsammans med lärare.

ARBETSMATERIAL

Hörsel-/specialpedagog

Organisationsnivå, i samverkan med ledningsgrupp

Att följa forskning och utveckling inom hörselområdet.

Samarbeta med audionomer, pedagogiska hörselvården och hörseltekniker.

Delta i nätverksträffar inom landstinget Dalarna.

Vid behov vara samtalspartner till skolledning

Förskole- och skolnivå, på uppdrag av ansvarig förskolchef/rektor

Ge undervisande lärare information och kunskap som ger medvetenhet om vad hörselnedsättningen kan innebära för eleven och på så sätt medverka för att underlätta skolsituationen för eleven.

Samverka i planering vid studieövergångar och byte av skola.

Medverka till att ge förslag på åtgärder för att förbättra ljudmiljön i de miljöer den hörselskadade eleven befinner sig, såsom matsal, klassrum, idrottshall m.m.

Delge aktuell litteratur/forskning/material kring hörsel.

Gruppnivå

Observation i skolmiljön, ge pedagogisk handledning.

Informera lärare/personal om elevens hörselnedsättning och dess konsekvenser för skolarbetet.

Ge råd och stöd vid utvecklingssamtal, vid behov delta vid upprättandet av åtgärdsprogram.

Individnivå

Samverka med hörselvården hur tekniska hjälpmedlen fungerar i elevens lärmiljö. Initiera till ev. andra hjälpmedel

Observationer av elev kring språk, kommunikation och delaktighet.

Vid behov medverka vid upprättande av åtgärdsprogram.

Tal- och språk-/specialpedagog

Specialpedagog med vidareutbildning inom kommunikation, tal- och språk.

Organisationsnivå, i samverkan med ledningsgrupp

Samarbete med BVC och logoped.

Erbjuda kompetensutveckling inom språkområdet

Screening

Att följa forskning och utveckling som sker inom kommunikation tal- och språk området.

Samverka med språk-, läs- och skrivutvecklare.

Delta i konferenser inom språk-, tal-, läs-, skriv- och kommunikationsförmåga.

Förskole- och skolnivå, på uppdrag av ansvarig förskolchef/rektor

Erbjuda kompetensutveckling inom språkområdet

Handledning och konsultation till pedagoger.

Bidra med fortbildning/information inom språk-, läs- och skrivområdet.

Bistå med fördjupad kompetens och metoder vad gäller grava språk- och talsvårigheter.

Gruppenivå

Föreslå kompensatoriska arbetssätt och alternativa verktyg.

Handledning samt konsultation till berörda pedagoger/arbetslag.

Observationer inom kommunikation och samspel.

Individnivå

Bedömningar inom tal och språk

Samverka vid upprättande av AP.

Basprogram för skolsköterskor i Orsa kommun

År F

- Övertagande av BVC-journaler samt genomgång av dessa och upprätta skolhälsovårdsjournal.
- Presentera sig för eleverna i varje F-klass, utlämning av en skriftlig presentation om skolhälsovården och en hälsoblankett till hemmet om elevens hälsotillstånd.
- Hälsobesök under vårterminen som innefattar; hörselundersökning, kontroll av tillväxt, syn och ett hälsosamtal, tillsammans med elev och förälder.
- Gå igenom givna vaccinationer och komplettera vid behov.

År 1

- Planerade riktade uppföljningar utifrån behov.

År 2

- Hälsobesök som innefattar; längd, vikt, rygg och hälsosamtal med varje enskild elev.
- Planerade riktade uppföljningar utifrån behov.
- Organisera och vaccinera elever som är födda år 2002 och senare mot mässling-påssjuka-röda hund.

År 3

- Planerade riktade uppföljningar utifrån behov.

År 4

- Utlämning av en förnyad hälsoblankett till hemmet om elevens hälsotillstånd.
- Hälsobesök som innefattar; hälsosamtal med varje enskild elev samt ifyllande av hälsoprofil, längd, vikt, syn, ryggkontroll samt hörsel vid behov. Vid hälsobesöket är det särskilt viktigt att skolhälsovården, förutom att upptäcka nytillkomna medicinska hälsoproblem, uppmärksammar barn som har svårigheter när det gäller språklig utveckling, läsning och skrivning, koncentration eller uppmärksamhet och kamratrelationer. Detsamma gäller barn som är ängsliga, oroliga eller utagerande.

År 5

- Planerade riktade uppföljningar utifrån behov.
- Organisera och vaccinera flickor mot livmoderhalscancer. Vaccinationen omfattar tre doser som ges under läsåret.

År 6

- Planerade riktade uppföljningar utifrån behov.
- Organisera och vaccinera mot mässling-röda hund-påssjuka.
- Fylla i vaccinationsstatus på alla elever i år 6 och förmedla det till smittskydds-enheten i Falun.

År 7

- Hälsoblankett skickas hem till vårdnadshavare för ifyllande om elevens hälsotillstånd.
- Planerade riktade uppföljningar utifrån behov.

- Skolsköterskan går igenom frågeformuläret "Hälsoprofil" med eleven. Hälsobesöket ska särskilt fokusera på att identifiera ungdomar med riskfyllda levnadsvanor och ska tillsammans med vårdnadshavare och utifrån behov övriga resurspersoner i skolan, hälso- och sjukvården och socialtjänsten kunna erbjuda välplanerade insatser för att motverka uppenbar riskutveckling.
- Hälsobesöket innefattar även längd, vikt syn, ryggkontroll samt hörsel vid behov.
- Vid behov diskuteras de medicinska besvär som kan ha betydelse för yrkes- och eller studievalet.

År 8

- Vaccination difteri, stelkramp och kikhosta erbjuds elever födda från och med 2002.
- Planerade riktade uppföljningar utifrån behov.

År 9

- Planerade riktade uppföljningar utifrån behov.

ARBETSMATERIAL

Årsflöde för Skolsköterskorna i Orsa kommun

Augusti

BVC-journaler överlämnas till skolsköterska från BVC-sköterska.

Blivande 7:ors journaler rapporteras över till högstadiets skolsköterska.

Uppdatera klasslistor och rekvirera journaler för eventuellt nya elever.

Uppdatera medicinlistor, förråd, medicinska tekniska produkter och göra beställningar så det räcker för hela terminen.

Planera terminens skolläkarmottagningar.

Presentation för nya elever i förskoleklass.

Utskick av viktig information inför teminstart till lärarna på skolorna från skolsköterska.

Repetera Anapen för pedagoger och gå igenom planer med åtgärder för respektive elev, exempelvis barn med diabetes eller svår allergi.

Vid behov närvara på föräldramöten.

Eventuellt slutföra hälsosamtal av de elever som ej slutfördes i år 4.

Gå igenom och fylla på Första hjälpen-utrustningen ute på skolorna.

September

Planera och börja genomföra hälsobesök för år 2.

Skicka ut information och planera inför vaccinationer för elever i år 2 och 6.

Påbörja uppföljning av "kontrollelever" från alla årskurser.

Planera för hälsosamtal för elever i år 7.

Gardasilvaccination, dos tre för flickor födda 99-00.

Oktober

Vaccination för elever i år 2 och 6, pågår ca 2 veckor.

Uppföljning av kontrollelever forts.

Påbörja hälsosamtal och ifyllande av enkät klassvis för elever i år 7.

Fortsätta med hälsobesök för elever i år 2.

Planera Gardasilvaccination för flickor i år 8 och 9.

November

Uppföljning av kontrollelever forts.

Fortsätta med hälsobesök av elever i år 2.

Fortsätta med hälsobesök för elever i år 7.

Gardasilvaccinera flickor i år 8 och 9 dos 1.

Planera, lämna ut en ny hälsouppgift och påbörja hälsosamtal för elever i år 4, Digerberget.

December

Uppföljning av kontrollelever, vaccinationer och hälsosamtal för elever i år två ska vara klart.
Skriva terminens verksamhetsberättelse och lämna till chef och skolläkare.

Januari

Gardasilvaccinera flickor i år 8 och 9 dos 2.
Repetera Anapen och uppdatera planerade åtgärder för varje elev.
Gå igenom och fylla på Första förbands-utrustningen ute på skolorna.
Fortsätta med hälsosamtal för elever i år 7.
Planera och börja genomföra hälsosamtal för elever i år 4, Berget, Kyrkbyn, Skattungbyn.
Boka in terminens läkarmottagningar.

Februari

Hälsosamtal för elever i år 7 ska vara klart.
Fortsätta med hälsobesök för elever i år 4.

Mars

Hälsobesök för elever i år 4 ska vara klart.
Planera, lämna ut hälsouppgift inför hälsosamtal för elever i år F.
Uppföljning av kontrollelever.
Ansökningshandlingar för särskola och annan undervisningsverksamhet ska vara klar.

April

Påbörja hälsosamtal för elever i år F.
Fortsätta med kontrollelever.
Skolhälsovårdsplaneringsdag med skolläkare, chef och skolsköterskor.

Maj

Kontrollelever ska vara klara.
Fortsätta och avsluta hälsosamtal år F.
Gardasilvaccinera flickor i år 8 och 9 dos 3.

Juni

Fylla i vaccinationsstatistik på elever i år 6 och skicka till smittskyddsenheten i Falun.
Arbeta med journalhantering och arkivering.
Dokumentera och följa upp klasslistor avseende kontrollelever, väntelista till skolläkare mm.
Gå igenom dator, mail och mapphantering.
Skriva terminens verksamhetsberättelse och lämna till chef och skolläkare.
Städa mottagningsrummet, kasta gammalt material och uppdatera.

LÄNKSIDOR

(under bearbetning/kasta om ordningen av rutiner och länkar)

Lagar:

Skollagen (2010:800)	länka via www.riksdagen.se
Offentlighets- och sekretesslagen	www.riksdagen.se
Hälso- och sjukvårdslagen	www.riksdagen.se
Arbetsmiljölagen	www.riksdagen.se
Socialtjänstlagen	www.riksdagen.se

Förordningar:

länka via www.riksdagen.se

Föreskrifter och allmänna råd:

socialstyrelsen och skolverket(allmänna råd) länka via [riksdagen](http://riksdagen.se)(föreskrifter), samt

Läroplaner:

Läroplan för förskolan, Lpfö 98 (reviderad 2010)

länka via skolverket

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, Lgr11

länka via skolverket

Läroplan för grundsärskolan 2011

länka via skolverket

Myndigheter

Skolverket <http://www.skolverket.se>

Skolinspektionen <http://www.skolinspektionen.se/BEO> (Barn- och elevombudsmannen)

Socialstyrelsen <http://socialstyrelsen.se>

Länsstyrelsen Dalarna <http://lanstyrelsen.se/dalarna/>

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) <http://spsm.se>

Överklagandenämnden <http://www.overklagandenamnden.se/Om-du-vill-overklaga/>

Diskrimineringsombudsmannen(DO) <http://www.do.se>

Barnombudsmannen (BO) <http://www.barnombudsmannen.se>

Interna samverkanspartners:

Politiker i BUN – länk till BUN, kalendarium, årshjul

Orsa kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltningen – länk till Buf, kalendarium, årshjul, organisation, förvaltningschef/skolchef, utvecklingsledare mm. Personalen på barn- och utbildningsförvaltningens kansli – presentation, fördelning/område, ansvar o dyl

Ledningsgrupp – länk till förskolechefer och rektorer, kalendarium, årshjul, organisation mm

Orsas skolor – länk till hemsidor, kontaktuppgifter, kalendarium, årshjul – läsårsinfo mm

Resursteamet – länk till hemsida, kontaktuppgifter, årshjul mm

Skolhälsovården – vaccinationer/planerade insatser, t.ex hälsosamtal o dyl – hör till Resursteamet, men ev. egen länk kopplat till exemplen ovan

Övrig personal – länk till skolassistenter, städ, vaktmästeri, kök – presentation, fördelning/område, arbetsuppgifter o dyl. Skolmatsedel

Musikskolan – länk till hemsida

Elevråd – länk till information om elevrådsarbete i kommunen

Antimobbingteam/kamratstödjare – länk till information om arbetet på de olika skolorna

Föräldraråd – länk till information om föräldrarådets arbete

Andra??

Externa samverkanspartners:

Inom Orsa kommun:

Socialförvaltningen länk till Orsa kommuns hemsida – IFO, Skarven mm

Pinocchio-gruppen

Integrationsenheten länk till Orsa kommuns hemsida

Fritidsförvaltningen länk till Orsa kommuns hemsida

Ungdomens Hus (LEIF) länk till Orsa kommuns hemsida

Biblioteket/skolbibliotekarie länk till Orsa kommuns hemsida

Folkhälsoplanerare/Folkhälsan <http://www.folkhalsan.fi> samt länk till Orsa kommuns hemsida

Räddningstjänsten länk till Orsa kommuns hemsida

Orsa kommun i samverkan med Landstinget

Dalarna:

Orsa kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen

Orsa Ungdomsmottagning (OUM) <http://www.umo.se> samt länk till orsa kommuns hemsida och <http://www.ltdalarna.se>

BUS-gruppen

Orsa kommun i samarbete med Mora kommun:

Föräldrautbildningar – länka till Komet o Connect

Övriga samverkanspartners:

Landstinget Dalarna: <http://ltdalarna.se>
nedan

länka till resp.enhets sidor här

- Orsa Vårdcentral – bl.a. Barnvårdscentralen (BVC)
- Barn- och ungdomshabiliteringen (HAB)
- Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)
- Neuropsykiatriska utredningsenheten (NPU)
- Barnmedicin
- Allergikonsulent
- Synkonsulent
- Hörselvården
- Logopedagog

Barnahus Dalarna <http://borlange.se/barnahus> OBS! länk via Borlänge kommuns hemsida!

Specialpedagogiska skolmyndigheten <http://spsm.se>

Särskolekonsulent Länk via Mora kommuns hemsida??

Polisen <http://polisen.se/dalarna/orsa/>

Högskolan Dalarna <http://www.du.se>

Dalarnas Forskningsråd <http://dfr.se>

Tolkservice - länk

Föreningar och organisationer:

- Friends <http://www.friends.se>
- Non smoking generation <http://www.nonsmoking.se>
- Rädda Barnen <http://www.rb.se>
- Röda Korset <http://www.redcross.se>

- POSOM <http://www.posom.se> samt länk till bl.a kommunens hemsida
- Annat/andra ?

Kyrkor/församlingar:

- Svenska Kyrkan
- Islamsk förening (lokal)

Interna planer och dokument: Se nedan! Samtliga dokument/planer ska länkas!! En del finns redan, andra behöver ses över alt. skapas.

Plan för övergång/byte:

- från förskolan till förskoleklass
- från förskoleklass till årskurs 1
- mellan stadier inom skola
- mellan skolor
- av skola, inom och utom kommunen
- av skolform

Plan för inskolning:

- i förskolan
- i förskoleklass
- på fritidshem
- i årskurs 1
- vid studieövergångar
- i ny skola inom kommunen
- av nyanlända/flyktingar
- i ny skolform

Utvecklingsamtal/ Individuell utvecklingsplan (IUP)

- Länk till förskolan
- Länk till skolan – Fronter

Särskilt stöd:

- Orsas processtrappa
- Screeninginstrument
- Plan för systematisk kunskapsuppföljning
- Individuell Utvecklingsplan (IUP)
- Checklista
- Pedagogisk observation
- Pedagogisk utredning inför Handlingsplan/Åtgärdsprogram (ÅP)

- Handlingsplan – förskolan – samt Lathund
- Åtgärdsprogram (ÅP) – skolan – samt Lathund
- Plan för anpassad studiegång
- Plan för extra skolår/hoppa över skolår
- Plan för särskilda studiegrupper
- Plan för ”hemmasittare”/ preventiva insatser vid skolfrånvaro / frånvarohantering
- Handlingsplan för nyanlända barn och elever – handledning och samordning mellan förvaltningar
- Plan för modersmålsundervisning/SvA

Övriga planer o dokument:

- Krisplan för förskolan och skolan
- Likabehandlingsplan/Antimobbingarbete/Trygghetsgrupp
- Plan för Hot & våld
- Plan för värdegrundsarbete
- Plan för projekthantering och utveckling/utvecklingsarbeten
- Plan för kompetensutveckling
- Plan för och samordning av elevenkäter – elevhälsoenkät, Folkhälsoinstitutet , skolenkäter
- Plan för sekretess, dokumenthantering, journaler och integritet
- Plan för ansvar för uppföljning och utvärdering av verksamheter – med mall (vem, när, hur, varför mm)
- Plan för ansvar och uppdatering av info och länkar i Planen för elevhälsoarbete
- Plan för arbetsmiljöarbete, skyddsron, fysisk och psykosocial arbetsmiljö för barn och elever

Projekt och utvecklingsinsatser:

- Läs- och skrivutvecklingsprojektet
- Matematikutvecklingsprojektet
- Betyg/Bedömning
- Musikal i samarbete med Musikskolan (Di)
- Pinocchio – samarbete socialförvaltning och förskola, skola och Resursteam

Rutiner/policy:

- Rutiner för orosanmälan/anmälningsplikt enl Socialtjänstlagen (SOL)
- Rutiner för samarbete med Barnahus
- Rutiner för Integrationsarbete
- Rutiner för användande av och arbete via tolk

- Rutiner för antimobbningsarbete/Trygghetsgrupper
- Rutiner vid kränkningar/kränkande särbehandling
- Rutin för värdegrundsarbete (förskola o skola)
- Rutin för klassråd
- Rutin för elevråd
- Rutin för miljøråd
- Rutin för föräldraråd
- Rutiner för rastvakter
- Rutiner och policy för dataanvändande/internetanvändande
- Rutiner för introduktion av vikarier och nyanställda med relevant informationsöverföring(så att viktig info om individer/grupper/särskilt stöd mm inte missas)

Länkar med tips

- Överklagande av beslut – länk till Överklagandenämnden
<http://www.overklagandenamnden.se/Om-du-vill-overklaga>

Länkar till olika organisationer och intresseföreningar

- <http://www.autism.se>
- <http://www.attention-riks.se>
- mm m.fl

Länkar till olika intressanta hemsidor?? Kan finnas en hel del o skulle kunna sorteras utifrån område – t ex

- pedagogik
- tillgång till läsläsning/övningar på nätet
- specialpedagogik
- utveckling/utvecklingspsykologi
- stress
- oro
- vikt o mat
- alkohol o droger
- sex, samlevnad och relationer – t.ex <http://www.umo.se>
<http://www.fragachans.nu> länk till familjerådgivningen
- sex på nätet
- våld i nära relationer <http://www.familjefridmoraorsa.se>
- utanförskap o andra rubriker från den risklista/checklista som vi har som bilaga
- diagnoser
- forskning och utveckling – med lämpliga länkar!
- bra spel o hemsidor för elever

- andra sidor som barn själva tipsar om o tycker skulle passa att tipsa om i denna plan – inventera i klasser/klassråd/elevråd
- sidor som kan vara bra för föräldrar
- sidor som kan vara bra för personal
- annat??

Samtliga professioner behöver kolla o ”godkänna” sidor som är OK att länka till!

Litteraturlistor med tips på böcker– enl rubrikerna ovan.

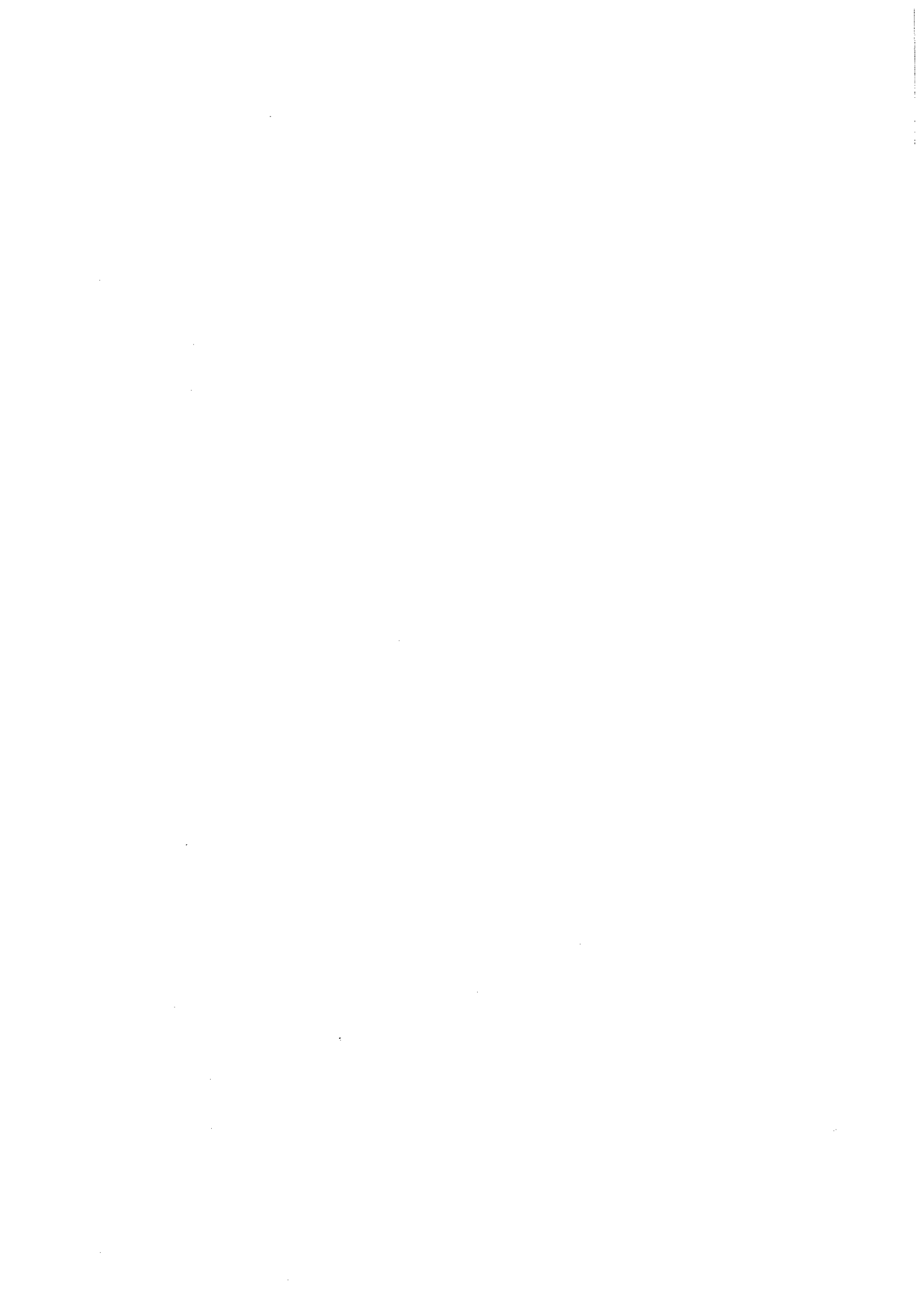
- Kolla med skolbibliotekarie
- Kolla med pedagoger/specialpedagoger/Resursteam
- Kolla med eleverna
- M.fl

Tips på spel, filmer o dyl enl rubrikerna ovan!

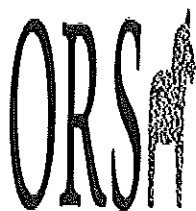
- Kolla med skolbibliotekarie
- Kolla med pedagoger/specialpedagoger/Resursteam
- Kolla med eleverna
- M.fl

Länk med goda exempel!

- ”Hands-on väska”
- ”Hands-on projekt”
- Föräldrautbildningar



Digerbergets skola



(mlundgren23)

Underlagsperiod: 2012-08-28 till 2013-02-28

Digerberget HT-12

Ämnesområden

Matematik 5

Nuläge

Du bedöms nå målen.

Du kan lösa matteproblem och bedöma rimligheten på ett i huvudsak fungerande sätt.

Du har grundläggande kunskaper om matematiska begrepp. (ex multiplikation, bråk, area, subtraktion o likn)

Du kan välja och använda i huvudsak fungerande metoder med viss anpassning till sammanhanget.

Du kan göra uträkningar med ganska bra resultat.

Du kan i huvudsak -muntligt och skriftligt - förklara hur du och andra tänkt.

Utvecklingsmöjligheter

Du behöver bli säkrare på multiplikation och division samt bråktal.

Träna multiplikationstabellerna så att du blir säkrare och snabbare. Det blir enklare med t ex problemlösning då.

Du måste utveckla din förmåga att:

- beskriva hur du löser matteproblem och att bedöma rimligheten i resultaten.
- kunna mer om olika matematiska begrepp (ex multiplikation, bråk, area, subtraktion o likn) och kunna använda dem.
- kunna göra olika uträkningar med bra resultat och du väljer och använder metoder som passar bra för situationen.
- kunna tydligt beskriva och berätta om hur du gör uträkningar och använda olika uttryckssätt.

Mål	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
1. Problemlösning	Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett i huvudsak fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med viss anpassning till problemets karaktär.	Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett relativt väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med förhållandevis god anpassning till problemets karaktär.	Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med god anpassning till problemets karaktär.

2. Tillvägagångssätt	Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och för enkla och till viss del underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan bidra till att ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.	Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett relativt väl fungerande sätt och för utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.	Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett väl fungerande sätt och för välutvecklade och väl underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge förslag på alternativa tillvägagångssätt.
3. Matematiska begrepp	Eleven har grundläggande kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i välkända sammanhang på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven har goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i bekanta sammanhang på ett relativt väl fungerande sätt.	Eleven har mycket goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i nya sammanhang på ett väl fungerande sätt.
4. Beskriva matematiska begrepp	Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett relativt väl fungerande sätt.	Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett väl fungerande sätt.
5. Olika uttrycksformer	I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra enkla resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.	I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra utvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.	I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra välutvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.
6. Matematiska metoder	Eleven kan välja och använda i huvudsak fungerande matematiska metoder med viss anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med tillfredsställande resultat.	Eleven kan välja och använda ändamålsenliga matematiska metoder med relativt god anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med gott resultat.	Eleven kan välja och använda ändamålsenliga och effektiva matematiska metoder med god anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med mycket gott resultat.

7. Matematiska resonemang	Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och använder då bilder, symboler, tabeller, grafer och andra matematiska uttrycksformer med viss anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som till viss del för resonemangen framåt.	Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt sätt och använder då bilder, symboler, tabeller, grafer och andra matematiska uttrycksformer med förhållandevis god anpassning till sammanhanget.	Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt och effektivt sätt och använder då bilder, symboler, tabeller, grafer och andra matematiska uttrycksformer med god anpassning till sammanhanget.
8. Redovisningar	I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som till viss del för resonemangen framåt.	I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt.	I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem.

Biologi 5

Nuläge

Du bedöms nå målen för årskursen.

Du har baskunskaper i biologi. Du ger exempel och beskriver hur saker hänger ihop i biologin. Du använder biologins begrepp på ett ganska bra sätt.

Du kan ge exempel på och beskriva hur människor behöver naturen.

Utvecklingsmöjligheter

För att utvecklas vidare bör du förklara tydligare hur saker hänger ihop. Det kan du göra genom att utveckla dina svar mer, ett bra råd är att alltid försöka besvara frågorna: Varför blir det så här? Hur kommer det sig??

En viktig kunskap är också att lära sig och använda de speciella ord och begrepp som finns i biologin. Försök använd dem när du berättar och förklarar.

Var med och diskutera, ställ frågor, fundera kring frågor inom biologi.

Mål	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
-----	--------	--------	--------

1. Samtal om hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet	Eleven kan samtala om och diskutera enkla frågor som rör hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet genom att ställa frågor och framföra och bemöta åsikter på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt.	Eleven kan samtala om och diskutera enkla frågor som rör hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet genom att ställa frågor och framföra och bemöta åsikter på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt.	Eleven kan samtala om och diskutera enkla frågor som rör hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet genom att ställa frågor och framföra och bemöta åsikter på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem.
8. Biologiska sammanhang	Eleven har grundläggande kunskaper om biologiska sammanhang och visar det genom att ge exempel på och beskriva dessa med viss användning av biologins begrepp.	Eleven har goda kunskaper om biologiska sammanhang och visar det genom att förklara och visa på enkla samband inom dessa med relativt god användning av biologins begrepp.	Eleven har mycket goda kunskaper om biologiska sammanhang och visar det genom att förklara och visa på enkla samband inom dessa och något gemensamt drag med god användning av biologins begrepp.
x 10. Naturpåverkan	Eleven kan också beskriva och ge exempel på människors beroende av och påverkan på naturen och gör då kopplingar till organismers liv och ekologiska samband.	Eleven kan också förklara och visa på samband mellan människors beroende av och påverkan på naturen, och gör då kopplingar till organismers liv och ekologiska samband.	Eleven kan också förklara och visa på mönster hos människors beroende av och påverkan på naturen, och gör då kopplingar till organismers liv och ekologiska samband.

Kemi 5

Nuläge

Vi har ännu inte påbörjat arbetet med kemi.

Utvecklingsmöjligheter

Vara med och bidra i samtal och diskussioner, ställa frågor. Använda det du lärt dig för att t ex kunna diskutera med andra.

Ta ansvar för att undersökningar och experiment blir gjorda på ett bra och genomlänt sätt.

Kunna beskriva och förklara olika samband i naturen och samhället

Fysik 5

Nuläge

Vi har ännu inte påbörjat arbetet med fysik.

Utvecklingsmöjligheter

Vara med och bidra i samtal och diskussioner, ställa frågor. Använda det du lärt dig för att t ex kunna diskutera med andra.

Ta ansvar för att undersökningar och experiment blir gjorda på ett bra och genomtänkt sätt.

Kunna beskriva och förklara olika samband i naturen och i samhället.

Teknik 5

Nuläge

Arbete pågår. Bedömning ännu ej gjord

Svenska 5

Nuläge

Du har arbetat med läsförståelse genom att vi tillsammans har läst och svarat muntligt på frågor till texten. Vi har delgett varandra våra tankar om svaren på frågorna.

Du har arbetat med att skriva berättelser. Du har läst och gett respons på andras texter samt bearbetat egen text utifrån återkoppling och respons.

I Julshow har du dramatiserat och muntligt framträtt för publik.

Du når kunskapskraven för årskursen. Du har utvecklat din förmåga att skriva och stava sedan förra läsåret.

Utvecklingsmöjligheter

Vi kommer att arbeta med faktatexter under vårterminen. Då får du möjlighet att utveckla din förmåga att skriva olika typer av texter.

Du kan utveckla ditt skrivande genom att du mer noggrant läser igenom det du skriver. Be en kompis som är säker på stavning och skrivregler läsa igenom och gör ändringar utifrån respons.

Du måste skriva bokrecenssioner på de böcker du läser.

Läs mycket hemma så att du blir säkrare på skriftspråket.

Du fortsätter att träna din språkliga förmåga med Pilen-materialet i växthuset.

Mål	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
3. Resonemang om framträdande budskap samt upplevelse av läsningen	Eleven kan, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett enkelt sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.	Eleven kan, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett utvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.	Eleven kan, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett välutvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.

4. Skriva egna texter	Eleven kan skriva olika slags texter med begripligt innehåll och i huvudsak fungerande struktur samt viss språklig variation.	Eleven kan skriva olika slags texter med relativt tydligt innehåll och relativt väl fungerande struktur samt förhållandevis god språklig variation.	Eleven kan skriva olika slags texter med tydligt innehåll och väl fungerande struktur samt god språklig variation.
5. Stavning och språkriktighet	I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med viss säkerhet.	I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med relativt god säkerhet.	I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med god säkerhet.
6. Berättande texter	De berättande texter eleven skriver innehåller enkla gestaltande beskrivningar och enkel handling.	De berättande texter eleven skriver innehåller utvecklade gestaltande beskrivningar och utvecklad handling.	De berättande texter eleven skriver innehåller välutvecklade gestaltande beskrivningar och välutvecklad handling.
x 10. Bearbeta texter	Eleven kan ge enkla omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven kan ge utvecklade omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett relativt väl fungerande sätt.	Eleven kan ge välutvecklade omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett väl fungerande sätt.
x 11. Samtal	Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet.	Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet relativt väl.	Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet väl.

Bild 5

Nuläge

Du har arbetat med geometriska tryck och tillverkat en bildmapp med tryck i en form och två färger.

Du har deltagit i gruppmåleri där vi arbetade med oljepastellkritor och vattenfärg.

Du har valt ett bildelement utifrån uppgiften "Matematik i bilden från gruppmålningen. Du har monterat bilden i ram samt namngett bilden.

Du har tecknat ett stilleben och färglagt med färgpennor.

Du har gjort en förstoring av liten bild som du valt från en tidning. Förstoringen är färglagt med oljepastell och monterad på ett större färgat papper för att ge en ramkänsla.

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen.

Utvecklingsmöjligheter

Under kommande termin kommer vi att arbeta med bilders budskap. Du kommer att få möjlighet att samtala om innehåll och budskap i bilder, det är då viktigt att du är med och diskuterar.

Du kommer att få uppgifter där du själv ska välja teknik och utformning av bild som du ska fram ställa.

Du kommer att få uppgifter där du ska koppla bild/bilder till text.

Mål	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
1. Framställa olika typer av berättande och informativa bilder	Eleven kan framställa några olika typer av berättande och informativa bilder som kommunicerar erfarenheter, åsikter och upplevelser med ett enkelt bildspråk och delvis genomarbetade uttrycksformer så att budskapet framgår.	Eleven kan framställa några olika typer av berättande och informativa bilder som kommunicerar erfarenheter, åsikter och upplevelser med ett utvecklat bildspråk och relativt väl genomarbetade uttrycksformer så att budskapet framgår.	Eleven kan framställa några olika typer av berättande och informativa bilder som kommunicerar erfarenheter, åsikter och upplevelser med ett välutvecklat bildspråk och väl genomarbetade uttrycksformer så att budskapet framgår.
2. Använda olika tekniker för att skapa uttryck	I arbetet kan eleven använda några olika tekniker, verktyg och material på i huvudsak fungerande sätt för att skapa olika uttryck.	I arbetet kan eleven använda några olika tekniker, verktyg och material på ett relativt väl fungerande och varierat sätt för att skapa olika uttryck.	I arbetet kan eleven använda några olika tekniker, verktyg och material på ett väl fungerande, varierat och idérikt sätt för att skapa olika uttryck.
3. Kombinera bildelement	Dessutom kombinerar eleven några olika bildelement på ett i huvudsak fungerande sätt.	Dessutom kombinerar eleven några olika bildelement på ett relativt väl fungerande sätt.	Dessutom kombinerar eleven några olika bildelement på ett väl fungerande sätt.

Slöjd 5

Nuläge

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen.

Under hösten så har vi arbetat med:

Figursågning, eleverna gjorde en voltgubbe. Arbetet var kopplat till att följa en skriftlig instruktion.

Skärbräda

elevens egna val och idéutveckling

Du har klarat alla uppgifter med ett mycket gott resultat. Du hanterar verktyg och maskiner mycket bra och du arbetar säkert i maskiner. Du har förmågan att utveckla egna idéer och kan planera med enkla skisser och du gjorde en riktigt bra arbetsritning. På det individuella valet så valde du att snickra ett litet skåp, resultatet var jättebra!

Utvecklingsmöjligheter

Skissa och rita ofta, den kunskapen och förmågan kommer du ha jättemycket nytta av i slöjden och i livet.

Svenska som andraspråk

Mål	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
1. Läsning - lässtrategier	Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt.	Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

2. Läsförståelse	Genom att göra enkla, kronologiska sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse.	Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse.	Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till sammanhanget visar eleven mycket god läsförståelse.
3. Verkets koppling till upphovsmannen	Eleven kan, utifrån egna erfarenheter och referensramar, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk.	Eleven kan, utifrån egna erfarenheter och referensramar, tolka och föra enkla och relativt väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk.	Eleven kan, utifrån egna erfarenheter och referensramar, tolka och föra enkla och väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk. Eleven kan även beskriva sin upplevelse av läsningen på ett välutvecklat sätt.
4. Verkets koppling till upphovsmannen	Eleven kan även beskriva sin upplevelse av läsningen på ett enkelt sätt.	Eleven kan även beskriva sin upplevelse av läsningen på ett utvecklat sätt.	Eleven kan även beskriva sin upplevelse av läsningen på ett välutvecklat sätt.
5. Skriva texter	Eleven kan skriva olika slags texter med begripligt innehåll, i huvudsak fungerande struktur och viss språklig variation.	Eleven kan skriva olika slags texter med relativt tydligt innehåll, relativt väl fungerande struktur och viss språklig variation.	Eleven kan skriva olika slags texter med tydligt innehåll, väl fungerande struktur och viss språklig variation.
6. Språkriktighet	I enkla texter kan eleven använda grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet på ett i huvudsak fungerande sätt.	I enkla texter kan eleven använda grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet på ett relativt väl fungerande sätt.	I enkla texter kan eleven använda grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet på ett väl fungerande sätt.
7. Berättande texter	De berättande texter eleven skriver innehåller enkla gestaltande beskrivningar och enkel handling.	De berättande texter eleven skriver innehåller utvecklade gestaltande beskrivningar och utvecklad handling.	De berättande texter eleven skriver innehåller välutvecklade gestaltande beskrivningar och välutvecklad handling.
x 11. Bearbeta texter	Eleven kan ge enkla omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven kan ge utvecklade omdömen om texters innehåll och språk och utifrån mottagen respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett relativt väl fungerande sätt.	Eleven kan ge välutvecklade omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett väl fungerande sätt.
x 12. Ord- och begreppsförråd	Eleven kan med ett i huvudsak fungerande ord- och begreppsförråd samtala om bekanta ämnen på ett enkelt sätt.	Eleven kan med ett ändamålsenligt ord- och begreppsförråd samtala om bekanta ämnen på ett utvecklat sätt.	Eleven kan med ett ändamålsenligt och effektivt ord- och begreppsförråd samtala om bekanta ämnen på ett välutvecklat sätt.
x 13. Samtal - egna åsikter	I samtalen kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet.	I samtalen kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet relativt väl.	I samtalen kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet väl.
x 14. Språkliga strategier	Eleven använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd	Eleven använder då relativt väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd.	Eleven använder då väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd.

Musik 5

Nuläge

Du kan efter egen förmåga sjunga unisont i grupp samt hålla den melodi du tilldelats i kanon. Du deltar efter egen förmåga i gång och klapp i puls till musik samt håller den rytm du tilldelats i klapporkester.

Du deltar i musiklyssning med fokus på genre och instrument samt dess funktion - takt, puls eller rytm. Du kan efter egen förmåga avgöra vad som spelas på pianot - dur/molldiskant/bas/mittemellan. Du deltar delvis i diskussioner samt analyser av musiken och dess påverkan på den enskilde individen. Du deltar i uppvärmnings- och avslappningsövningar. Du deltar efter egen förmåga i improvisationsövningar på piano samt imitationsövningar. Du deltar aktivt i genomgång av olika musiksymboler, taktarter samt tonernas namn i C-dur. I gitarrspel deltar du efter egen förmåga samt kan spela ackorden D,G samt A7.

Utvecklingsmöjligheter

Du behöver jobba på att bli mer uppmärksam och följa ledarinstruktionerna bättre.

Mål	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
1. Sång	Eleven kan delta i gemensam sång och följer då i någon mån rytm och tonhöjd.	Eleven kan delta i gemensam sång och följer då relativt säkert rytm och tonhöjd.	Eleven kan delta i gemensam sång och följer då med säkerhet rytm och tonhöjd.
2. Enkla melodier och ackompanjemang	Eleven kan även spela delar av en enkel anpassad melodi-, bas- och slagverksstämma samt bidra till ackompanjemang på ett ackordinstrument med några ackord.	Eleven kan även spela övertvägande delar av en enkel anpassad melodi-, bas- och slagverksstämma samt ackompanjera på ett ackordinstrument och byter då några ackord med flyt.	Eleven kan även spela en enkel anpassad melodi-, bas- och slagverksstämma samt ackompanjera på ett ackordinstrument och byter då ackord med flyt.
3. Tajming	Eleven sjunger eller spelar på något instrument i viss mån med tajming.	Eleven sjunger eller spelar på något instrument med relativt god tajming och med relativt passande karaktär.	Eleven sjunger eller spelar på något instrument med god tajming och med passande karaktär.
4. Skapa musik - komposition	Eleven kan, utifrån egna musikaliska idéer, bidra till att skapa musik genom att med hjälp av röst, instrument eller digitala verktyg utgå från några enkla musikaliska mönster och former och pröva hur dessa kan bidra till en fungerande komposition.	Eleven kan, utifrån egna musikaliska idéer, skapa musik genom att med hjälp av röst, instrument eller digitala verktyg utgå från några enkla musikaliska mönster och former och pröva hur dessa kan sättas samman till en i vissa delar fungerande komposition.	Eleven kan, utifrån egna musikaliska idéer, skapa musik genom att med hjälp av röst, instrument, eller digitala verktyg utgå från några enkla musikaliska mönster och former och pröva hur dessa kan sättas samman till en i stora delar fungerande komposition.
5. Resonemang om musik	Eleven kan föra enkla resonemang om eget och andras musicerande.	Eleven kan föra utvecklade resonemang om eget och andras musicerande.	Eleven kan föra välutvecklade resonemang om eget och andras musicerande.
6. Musikupplevelser	Eleven kan även uttrycka sig på ett enkelt sätt om egna musikupplevelser samt beskriva och ge exempel på hur musik kan påverka människor.	Eleven kan även uttrycka sig på ett utvecklat sätt om egna musikupplevelser samt beskriva och ge exempel på hur musik kan påverka människor.	Eleven kan även uttrycka sig på ett välutvecklat sätt om egna musikupplevelser och beskriva och ge exempel på hur musik kan påverka människor.

7. Musikaliska karaktärsdrag	Eleven kan med viss säkerhet urskilja och ge exempel på musikaliska karaktärsdrag från olika genrer och kulturer samt med viss säkerhet ge exempel på instrument från olika instrumentgrupper.	Eleven kan med relativt god säkerhet urskilja och ge exempel på musikaliska karaktärsdrag från olika genrer och kulturer samt med relativt god säkerhet ge exempel på instrument från olika instrumentgrupper.	Eleven kan med god säkerhet urskilja och ge exempel på musikaliska karaktärsdrag från olika genrer och kulturer samt med god säkerhet ge exempel på instrument från olika instrumentgrupper.
------------------------------	--	--	--

Geografi 5

Nuläge

Vi har under höstterminen arbetat med Norden och har sedan jobbat med Europa.

Kartbok och kartans färger och symboler, hur naturen ser ut och är olika i olika delar av landet och hur befolkningen är fördelad.

Utvecklingsmöjligheter

Du visar att du har kunskaper i geografi

Det är viktigt att du visar vad du kan och är delaktig när vi pratar om geografi.

Viktigt att ta ansvar för ditt arbete och vara med på genomgångar

Historia 5

Nuläge

Vi har inte haft någon historia under höstterminen som bedöms utan vi kommer att jobba med Medeltiden under vårterminen.

Religion 5

Nuläge

Under höstterminen har vi jobbat och pratat om äldre samisk religion i samband med att vi hade besök av en same som berättade om deras liv förr och idag. Vi kommer under vårterminen jobba mera med religion. Dels i samband med medeltiden och kristendomen kom till Sverige och Norden. Vi kommer även att ta upp olika etiska begrepp som t.ex rätt-orätt m.m.

Utvecklingsmöjligheter

I religion är det viktigt att vara med och i samtal och diskussioner, ställa frågor om det som vi pratar om och lärt oss.

För att nå målen är det viktigt att ta ansvar för att arbetsuppgifter blir gjorda och att man deltar aktivt i de uppgifter vi jobbar med och är delaktig.

Det är viktigt att reflektera över frågor som rör dig själv och påverkar att man får ett gott liv.

Samhällskunskap 5

Nuläge

I samband med samebesök pratade vi om minoriteter. Genom att se Lilla aktuellt och göra nulägsfrågor så kommer vi in på olika samhällsfrågor i Sverige och världen och kan se samband. Att människor i olika delar av världen har olika förutsättningar att leva ett



gott liv.

Utvecklingsmöjligheter

I samhällskunskap är det viktigt att vara med och i samtal och diskussioner, ställa frågor om det som vi pratar om och lärt oss.

För att nå målen är det viktigt att ta ansvar för att arbetsuppgifter blir gjorda och att man deltar aktivt i de uppgifter vi jobbar med och är delaktig.

Det är viktigt att reflektera över frågor som kommer upp och använda kunskaperna när vi tar upp olika frågor.

Vi kommer under våren arbeta med att prata om demokratiska processer, mänskliga rättigheter.

Engelska 5

Nuläge

Du visar att du uppnår kunskapskraven i engelska

Vi har jobbat med läromedlet Magic och där gjort övningar i tillhörande övningsbok med hörövningar, grammatik mm. Det finns även en webbdel som är bra om man jobbar hemma med.

Vi har även gjort en del extra hörövning och läsförståelseövningar.

Utvecklingsmöjligheter

Du har utvecklats mycket i engelskan under höstterminen.

Du visar att du kan flera moment i engelskan men för att komma till nästa nivå visa mera hur mycket engelska du kan.

Du kan mycket engelska men du kan utvecklas vidare genom att vara mera aktiv på det munliga och bli säkrare på att skriva.

Ett bra sätt att bli bättre på är att du försöker att prata mer och skriva mera. Det är bra att träna extra på webbdelen på datorn för att bli säkrare på glosor. Du skall tänka på att använda stor bokstav och punkt när du skriver engelska texter.

Idrott och hälsa 5

Nuläge

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen.

Höstterminen startade som vanligt med uteaktiviteter. Fokus låg på friidrott, orientering och konditionsträning. Från mitten av oktober och framåt hade vi inne idrott.

På inne idrotten har vi arbetat med redskapsgymnastik, rörelsebanor och styrke- och konditionsträning, lite basket och innebandy har det också blivit. Vi har även haft en lektion om iskunskap och isssäkerhet och det kommer vi tillbaka till under vårterminen. I slutet av höstterminen har vi ägnat några lektioner åt dans, både enkla streetdanssteg och senare även grundsteg i bugg. Även det kommer vi att utveckla under vårterminen 2013. Allt detta har vi blandat upp med lekar och spel.

Du klarar alla momenten bra och följer med mycket bra i undervisningen. Du har visat ett stort engagemang både i friidrott och i orientering. När vi tränar friidrott så tar du alltid stort ansvar för din egen aktivitet och det gör du genomgående i det mesta vi gör på idrotten.

Dina resultat i friidrott är mycket goda och jag ser att du utvecklas hela tiden. Jag ser även att du i orientering förstår många av kartans symboler och kartans uppbyggnad.

Du visar fortsatt en god rörelseförmåga. Du följer med bra i lekar och spel och är duktig i att samarbeta.

Höstens konditionspass och konditionstestet visade att du blev 16 sekunder snabbare på 800m. Färgstegen har fem nivåer och du ligger i den näst högsta nivån, den konditions starkaste kille i klassen. Jag är inte förvånad då jag mött dig när du varit ute på löprunda i Viborg, mycket bra

Utvecklingsmöjligheter

Takt och rytm i dans. Detta tränar du genom att vara aktiv och koncentrerad på danslektioner.

När vi har redskapsgymnastik så ska du aldrig slarva med dina rörelser, du är mycket duktig på gymnastik så visa det för mig vid alla dessa lektioner.



IUP

Uppföljning från föregående samtal

Du tränar nu din svenska extra med pilen

Skolan förslag
Du arbetar i liten grupp.

Skolans förslag till utveckling

Ma: Du behöver bli säkrare på multiplikation och division samt bråktal.

Träna multiplikationstabellerna så att du blir säkrare och snabbare. Det blir enklare med t ex problemlösning då.

Du måste utveckla din förmåga att:

- beskriva hur du löser matteproblem och att bedöma rimligheten i resultaten.
- kunna mer om olika matematiska begrepp (ex multiplikation, bråk, area, subtraktion o likn) och kunna använda dem.
- kunna göra olika uträkningar med bra resultat och du väljer och använder metoder som passar bra för situationen.
- kunna tydligt beskriva och berätta om hur du gör uträkningar och använda olika uttrycksätt.

Sv: Du kan utveckla ditt skrivande genom att du mer noggrant läser igenom det du skriver. Be en kompis som är säker på stavning och skrivregler läsa igenom och gör ändringar utifrån respons.

Du måste skriva bokrecensioner på de böcker du läser.

Läs mycket hemma så att du blir säkrare på skriftspråket.

Du fortsätter att träna din språkliga förmåga med Pilen-materialet i växthuset.

Slöjd: Skissa och rita ofta, den kunskapen och förmågan kommer du ha jättemycket nytta av i slöjden och i livet.

Eng: Ett bra sätt att bli bättre på är att du försöker att prata mer och skriva mera. Det är bra att träna extra på webbdelen på datorn för att bli säkrare på glosor. Du skall tänka på att använda stor bokstav och punkt när du skriver engelska texter.

Id: Takt och rytm i dans. Detta tränar du genom att vara aktiv och koncentrerad på danslektioner.

När vi har redskapsgymnastik så ska du aldrig slarva med dina rörelser, du är mycket duktig på gymnastik så visa det för mig vid alla dessa lektioner.

Mu: Du behöver jobba på att bli mer uppmärksam och följa ledarinstruktionerna bättre.

Överenskommelse mellan elev, skola & hem

: tränar multiplikationstabeller i webbmagistern tio minuter varje gång han sätter sig vid datorn.



tar eget ansvar för detta.

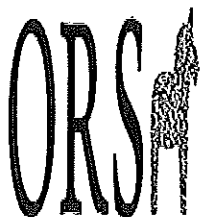
lånar böcker på biblioteket och läser en stund varje kväll när han lägger sig.

Åtgärdsprogram?

Nej



Digerbergets skola



(kgothe20)

Underlagsperiod: 2012-08-28 till 2013-02-28

Digerberget HT-12



Ämnesområden

Matematik 4

Nuläge

Du bedöms nå målen för årskursen.

Du kan lösa enkla matteproblem på ett ganska bra sätt.

Du väljer och använder metoder som passar på ett ganska bra sätt.

Du kan göra enkla uträkningar med ett ganska bra resultat.

Du väljer och använder metoder som passar ganska bra för att göra uträkningarna.

Utvecklingsmöjligheter

Du behöver bli säkrare på att välja en fungerande metod.

Du behöver utveckla din förmåga att se om dina resultat är rimliga.

Redovisa tydligt dina uträkningar. Ha inte för bråttom.

Biologi 4

Nuläge

Du bedöms nå målen för årskursen.

Du har baskunskaper i biologi. Du kan ge exempel och beskriva hur saker hänger ihop i biologin.

Du använder biologins begrepp på ett ganska bra sätt.

Du kan ge exempel på och beskriva hur människor är beroende av naturen.

Utvecklingsmöjligheter

För att utvecklas vidare bör du förklara tydligare hur saker hänger ihop. Det kan du göra genom att utveckla dina svar mer, ett bra råd är att alltid försöka besvara frågorna: Varför blir det så här? Hur kommer det sig??

En viktig kunskap är också att lära sig och använda de speciella ord och begrepp som finns i biologin. Försök använd dem när du berättar och förklarar.

Var med och diskutera, ställ frågor, fundera kring frågor inom biologi.

Kemi 4

Nuläge

Arbete pågår. Bedömning ännu ej gjord

Utvecklingsmöjligheter

- * Vara med och bidra i samtal och diskussioner, ställa frågor. Använda det du lärt dig för att t ex kunna diskutera med andra.
- * Ta ansvar för att undersökningar och experiment blir gjorda på ett bra och genomtänkt sätt.
- * Kunna beskriva och förklara olika samband i naturen och samhället

Fysik 4

Nuläge

Vi har ännu inte påbörjat arbetet med fysik.

Utvecklingsmöjligheter

- * Vara med och bidra i samtal och diskussioner, ställa frågor. Använda det du lärt dig för att t ex kunna diskutera med andra.
- * Ta ansvar för att undersökningar och experiment blir gjorda på ett bra och genomtänkt sätt.
- * Kunna beskriva och förklara olika samband i naturen och i samhället.

Teknik 4

Svenska 4

Nuläge

Du har läst mycket.

Du har arbetat med läsförståelse, hörförståelse, grammatik och textskrivning med hjälp av Simsalabim.

Du har skrivit och ritat om dig i "Boken om mig själv"

Du har tränat att tala inför gruppen i ringprat utifrån ett givet uppdrag.

Du har genom att delta i julpläs, ageratoch talat inför en större publik.

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen.

Utvecklingsmöjligheter

Träna läsning mycket och ofta hemma. Läs gärna högt, det ger en mer effektiv träning. Samtala om innehållet, för att stimulera läsförståelsen men även språkförståelsen. Ta vara på lästiden i skolan.

Vi kommer att fortsätta att skriva och vi ska repetera och gå igenom regler för hur man använder skiljetecken: punkt, utropstecken, frågetecken och kommatecken.

Bild 4

Nuläge

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen.

Du har arbetat med tryck. Du har tryckt mönster med hjälp av geometriska form.

Du har tecknat med hjälp av geometriska former.

Du har gjort en gruppbild med oljepastellkritor och vatten färg.

Du har valt ett motiv/bildelement från grupp bilden, uppgiften var att koppla bilden till matte samt göra en passande inramning.

Du har arbetat med färlära och känner till primärfärger och sekundärfärger.

Du har tillverkat en alternativ färgcirkel.

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen.

Utvecklingsmöjligheter

Vi kommer att fortsätta träna olika bildtekniker.

Du kommer att få uppgifter där du ska tillverka och koppla bild till text.

Slöjd 4

Nuläge

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen.

du visar stort intresse för slöjdamnet, är mycket självgående, kan driva arbetet framåt och ser ofta nästa steg i arbetet. Jag har vid flera tillfällen sett att du även instruerar kamrater i klassen. Det är bra för då ser jag att kunskapen är befäst hos dig. Du har klarat höstens arbeten mycket bra!

Under hösten så har vi arbetat med:

-En trådsulptur, en enkel kom igång uppgift där man med tänger skulle bocka till en ansiktsprofil

-En täljuppgift, eleverna täljde pinnfåglar.

-svärd och sköldar, under våren ska eleverna delta i riddarskolan och vi gör rekvisita på slöjden, så småningom en leksak till dig själv eller något att ge bort.

-ett valfritt område

Engelska 4

Nuläge

Vi har arbetat med materialet Magic 4.

Vi har tränat att tala, lyssna och förstå engelska.

Vi har tränat på att skriva enkla meningar och fraser.

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen. Du har goda kunskaper och god förståelse som du visar när du skriver och talar.

Utvecklingsmöjligheter

Vi kommer att arbeta vidare med att tala, lyssna och förstå engelska.

Vi kommer att träna vidare på att skriva engelska.

Vi kommer att arbeta med regler för engelska språket (grammatik)

Musik 4

Nuläge

Följande moment har vi ägnat oss åt på musiklektionerna under höstterminen 2012 i åk 4 på Digerbergets skola:

Vi har sjungit unisont samt i kanon. Vi har övat på att gå och klappa i puls till musik samt gjort "klapporkester" unisont och i kanon med som mest tre rytmr samtidigt. Dessa övningar har vi gjort i 3/4-delstakt samt 4/4-delstakt. Koordinationsförmågan har vi övat genom ?fingerlyftleken?.

Vi har även pratat om skillnaderna mellan takt, puls och rytm samt lyssnat till musik och analyserat vilket instrument i musiken som har vilken funktion - takt, puls eller rytm.

Musikbegrepp som diskant, bas, dur och moll har vi gått igenom. Här har eleverna själva fått ta ställning till de toner och ackord som läraren spelar på ett piano, eleverna har även fått analysera hur ovan nämnda musikbegrepp upplevs i kropp och sinne. Vi har analyserat musik med fokus på instrument och genre.

Musikens påverkan hos den enskilde individen har vi pratat om. Vi har även gjort uppvärmningsövningar samt avslappningsövningar. Vi har övat på att improvisera på piano i dur och moll samt att imitera genom klapp och "följa John". Tonernas namn i C-dur har vi gått igenom samt förstärkt kunskapen genom notrebusar. Vi har även gått igenom olika musiksymboler som kan återfinnas i en notbild, sett hur c-dur ser ut i notskrift samt gått igenom olika notvärden samt taktarter. ?Handtryckningsleken? har vi gjort för att öva på att ta in musikrelaterade intryck med andra sinnen än syn och hörsel. Vi har spelat ackorden D,G samt A7 på gitarr. Vi har även pratat om olika ljudmiljöer, hörselskador samt vad som kan orsaka tinnitus.

Utvecklingsmöjligheter

Du kan efter egen förmåga sjunga unisont i grupp samt hålla den melodi du tilldelats i kanon. Du visar god förmåga i att gå och klappa i puls till musiken samt hålla den rytm du tilldelats i klapporkester.

I musiklyssning kan du efter egen förmåga avgöra genre samt vilka instrument som spelar samt dess funktion - takt, puls eller rytm. Du visar god förmåga i att avgöra vad som spelas på pianot - dur/moll/diskant/bas/mittemellan.

I diskussioner samt analyser av musikens påverkan på den enskilde individen deltar du aktivt och visar på en självständig åsikt. Du deltar aktivt i uppvärmnings- och avslappningsövningar.

Du visar även god förmåga i att ta självständiga beslut i improvisation på piano samt är uppmärksam och lyhörd i imitationsövningar. Du deltar aktivt i genomgång av notvärden, taktarter samt tonernas namn i C-dur. Du kan efter egen förmåga spela ackorden D, G samt A7 på gitarr.

Du är uppmärksam och följer ledarinstruktionerna.

Geografi 4

Nuläge

Du visar att du har kunskaper och uppnår kunskapskraven i geografi

Vi har under höstterminen arbetat med Sverige (detta arbete är det en del kvar av till början av vårterminen. Kartans färger och symboler, hur naturen ser ut och är olika i olika delar av landet och hur befolkningen är fördelad.

Utvecklingsmöjligheter

Det är viktigt att du visar vad du kan och är delaktig när vi pratar om geografi.

Viktigt att ta ansvar för det egna arbetet och vara med på genomgångar

Historia 4

Nuläge

Vi har inte haft någon historia under höstterminen som bedöms men vi kommer att jobba med Vikingatiden under vårterminen.

Religion 4

Nuläge

Du visar att du har kunskaper och uppnår kunskapskraven i religion

Under höstterminen har vi jobbat och pratat om äldre samsk religion i samband med att vi hade besök av en same som berättade om deras liv förr och idag. Vi kommer under vårterminen jobba mera med religion, dels i samband med riddarskolan där vi tar upp olika etiska begrepp som t.ex rätt-orätt m.m. Vi kommer även att jobba med kristendomen i Sverige förr och idag.

Utvecklingsmöjligheter

I religion är det viktigt att vara med och i samtal och diskussioner, ställa frågor om det som vi pratar om och lärt oss.

För att nå målen är det viktigt att ta ansvar för att arbetsuppgifter blir gjorda och att man deltar aktivt i de uppgifter vi jobbar med och är delaktig.

Det är viktigt att reflektera över frågor som rör dig själv och påverkar att man får ett gott liv.

Samhällskunskap 4

Nuläge

Du visar att du har kunskaper och uppnår kunskapskraven i samhällskunskap

I samband med samebesök pratade vi om minoriteter. Genom att se Lilla aktuellt och göra nutidsfrågor så kommer vi in på olika samhällsfrågor i Sverige och världen och kan se samband. Att människor i olika delar av världen har olika förutsättningar att leva ett gott liv.

Utvecklingsmöjligheter

I samhällskunskap är det viktigt att vara med och i samtal och diskussioner, ställa frågor om det som vi pratar om och lärt oss.

Det är viktigt att ta ansvar för att arbetsuppgifter blir gjorda och att man deltar aktivt i de uppgifter vi jobbar med och är delaktig.

Det är viktigt att reflektera över frågor som kommer upp och använda kunskaperna när vi tar upp olika frågor.

Vi kommer under våren arbeta med att prata om demokratiska processer, mänskliga rättigheter.

Idrott och hälsa åk4

Nuläge

Du bedöms nå kunskapskraven för årskursen.

Höstterminen startade som vanligt med uteaktiviteter. Fokus låg på friidrott, orientering och konditionsträning. Från mitten av oktober och framåt hade vi innedrott. Vi tagit nya steg i redskapsgymnastik och rörelsebanor och svårighetsgraden och utmaningarna har skruvats upp något från åk 3. Vi har hunnit med lite Iskunskap och Issäkerhet. I slutet av höstterminen har vi ägnat några lektioner åt dans och det kommer vi att utveckla under vårterminen 2013. Allt detta har vi blandat upp med lekar och spel.

Kajsa klarar alla momenten bra, du visade verkligen framfötterna i friidrott och orientering. Du visar en god rörelseförmåga och är har mycket bra kondition och uthållighet.

Utvecklingsmöjligheter

Du behöver utveckla vissa delar i gymnastik och redskap. Rotationer som kullerbytta på matta och rotationer över bom eller i romerska ringar ska du arbeta lite extra med.

IUP

Uppföljning från föregående samtal

Svenska:

Läs mycket och ofta.

NO-ämnena:

Vara med och bidra i samtal och diskussioner, ställa frågor. Ta ansvar för att undersökningar och experiment blir gjorda på ett bra och genomtänkt sätt. Kunna beskriva och förklara olika samband i naturen, t ex hur fotosyntesen, näringsvävar och näringskedjor fungerar.

Matte:

Kajsa, du har bra ordning i ditt mattehäfte. Du har bra taluppfattning och det svårare spåret i boken passar nog dig bäst. Du använder också lektionstiden väl. Bra, fortsatt så!
Multiplikationstabellerna ska du försöka lära dig utantill.
Bli säker på division.

Engelska:

Du förstår enkel engelska bra, nu behöver du samla på dig ett större förråd av ord och fraser för att utveckla engelskan ytterligare. Använd gärna Magic!'"s webbdel även när du inte har läxa. Det finns mycket att arbeta med där.

Svenska:

Läs mycket och ofta.

NO-ämnena:

Vara med och bidra i samtal och diskussioner, ställa frågor. Ta ansvar för att undersökningar och experiment blir gjorda på ett bra och genomtänkt sätt. Kunna beskriva och förklara olika samband i naturen, t ex hur fotosyntesen, näringsvävar och näringskedjor fungerar.

Matte:

Kajsa, du har bra ordning i ditt mattehäfte. Du har bra taluppfattning och det svårare spåret i boken passar nog dig bäst. Du använder också lektionstiden väl. Bra, fortsatt så!
Multiplikationstabellerna ska du försöka lära dig utantill.
Bli säker på division.

Engelska:

Du förstår enkel engelska bra, nu behöver du samla på dig ett större förråd av ord och fraser för att utveckla engelskan ytterligare. Använd gärna Magic!'"s webbdel även när du inte har läxa. Det finns mycket att arbeta med där.

Skolans förslag till utveckling

Matte:

Du behöver utveckla din förmåga att se om dina resultat är rimliga.
Redovisa tydligt dina uträkningar. Ha inte för bråttom.

Biologi:

För att utvecklas vidare bör du förklara tydligare hur saker hänger ihop. Det kan du göra genom att utveckla dina svar mer, ett bra råd är att alltid försöka besvara frågorna: Varför blir det så här? Hur kommer det sig??

En viktig kunskap är också att lära sig och använda de speciella ord och begrepp som finns i biologin. Försök använd dem när du berättar och förklarar.

Var med och diskutera, ställ frågor, fundera kring frågor inom biologi.

Svenska:

Träna läsning mycket och ofta hemma. Läs gärna högt, det ger en mer effektiv träning. Samtala om innehållet, för att stimulera läsförståelsen men även språkförståelsen. Ta vara på lästiden i skolan.

Vi kommer att fortsätta att skriva och vi ska repetera och gå igenom regler för hur man använder skiljetecken: punkt, utropstecken, frågetecken och kommatecken.

Geografi:

Det är viktigt att du visar vad du kan och är delaktig när vi pratar om geografi.

Viktigt att ta ansvar för det egna arbetet och vara med på genomgångar

Religion och samhällskunskap:

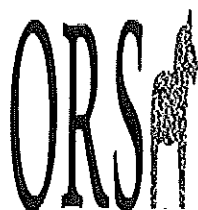
Det är viktigt att vara med och i samtal och diskussioner, ställa frågor om det som vi pratar om och lärt oss.

För att nå målen är det viktigt att ta ansvar för att arbetsuppgifter blir gjorda och att man deltar aktivt i de uppgifter vi jobbar med och är delaktig.

Åtgärdsprogram?

Nej.

Digerbergets skola



Underlagsperiod: 2012-08-28 till 2013-02-28

Digerberget HT-12

Ämnesområden

Bild 1

Nuläge

Du har jobbat med färglära, du har fått blanda färger (röd och gul) men också letat färger i naturen och fått placera in den i en färgskala.

Du har även arbetat med trolldag och där skapat olika bokstäver.

Du har tryckt bilder.

Illustrerat bilder och haft bildstudium.

Samt arbetat med kollage.

Utvecklingsmöjligheter

Du gör tydliga bilder och är noggrann.

Du behöver få prova fler tekniker men även få arbeta i olika material för att utvecklas ytterligare.

Du kommer även att få illustrera till dina berättelser.

Idrott och hälsa 1

Matematik 1

Nuläge

Du kan dela upp tal i delar samt storleksordna dem.

Ser talbilder ex $1+3$ och kan ange svaret korrekt.

Du kan se antal på tal upp till 10 exv genom att man gömt ex 8 saker under en duk, eleven får se någon sekund och sedan ange antalet.

Du kan göra enkla mönster själv men kan också fortsätta på redan påbörjade och sedan avsluta dem.

Du vet vad dubbelt på olika tal blir ex att dubbelt på 3 är 6.

Du skriver fina siffror.

Du jobbar bra på lektionerna och visar intresse för matematik.

Det känns som du kan mer än du visar.

Utvecklingsmöjligheter

Du kommer att få träna subtraktion så att du blir ännu säkrare på det.

Du kommer också att få arbeta med mätning och tiokamraterna.



Musik 1

Nuläge

Du har i våra samlingar varit med och sjungit traditionella barnvisor samt visor med anknytning till våra teman. Du har klappat rytmer samt spelat på rytminstrument.

Du har även provat på att se noter och sedan spelat till noter.

Du har även provat på att illustrera bilder till musik, på ett bra sätt.

Under "körlektionerna" har du fått prova på att sjunga i kör, där har du fått sjunga i kanon samt i växelsång.

Utvecklingsmöjligheter

Du kommer att få spela mer på instrument och då få arbeta mer med tajming.

Vi kommer att arbeta med hur musiken påverkar oss människor, hur den påverkar våra sinnen och känslor.

Naturorienterade ämnen 1

Nuläge

Du har lärt dig om hur maskar lever och vilken betydelse de har för jordbruk.

Du har lärt dig om hur jorden ger oss mat.

Du förstår och kan rita enkla näringskedjor.

Du känner till några träd (rönn, gran tall)

Du vet hur älgarnas lever.

Du känner till om årstidsväxlingar.

Utvecklingsmöjligheter

Du kommer att få lära dig mer om människokroppen, lite om olika organ och kroppsdelar men även hur du kan påverka din egen hälsa.

Samhällsorienterade ämnen 1

Nuläge

Du vet lite om jordbrukets historia.

Du har deltagit i samtal om skolans regler.

Du har fått tillämpa en demokratiska process genom klassråd och elevråd.

Svenska 1

Nuläge

Du har ett gott ordförråd och kan uttrycka dig bra. I samlingar är du tystlåten.

Du kan alla bokstäver och hur de låter. Du kan läsa ganska svår text med bra hastighet. Du ljudar bara lite svårare ord.

Du förstår innehållet när du läser.

Du vet hur en berättelse är uppbyggd och kan formulera dig bra. Du klarar att skriva själv och stavar ljudenliga ord rätt.



Digerbergets skola

Du har en bra handstil.

Utvecklingsmöjligheter

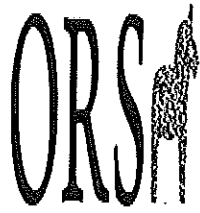
Försök att vara med aktiv och räckta upp handen på samlingar. Tveka inte, du kan formulera dig bra.

Du ska ha en bok att läsa tyst. Du ska få en bok att skriva och rita om böcker du läser på egen hand.

Fortsätt att skriva egna böcker. Använd små bokstäver. Läs noga igenom vad du skrivit. Be om hjälp när det är svåra ord.

Teknik 1

Digerbergets skola



Underlagsperiod: 2012-08-28 till 2013-02-28

Digerberget HT-12



IUP

Uppföljning från föregående samtal

Det har gått bra att börja ettan. Allt har varit roligt främst att måla och att pyssla.

vill bli ännu bättre på att räkna, skriva och vill lära sig klockan.

Skolans förslag till utveckling

Sv:

Försök att vara med aktiv och räcka upp handen på samlingar. Tveka inte, du kan formulera dig bra.

Du ska ha en bok att läsa tyst. Du ska få en bok att skriva och rita om böcker du läser på egen hand.

Fortsätt att skriva egna böcker. Använd små bokstäver. Läs noga igenom vad du skrivit. Be om hjälp när det är svåra ord.

Ma: Du kommer att få träna subtraktion så att du blir ännu säkrare på det.

Du kommer också att få arbeta med mätning och tiokamraterna.

Bild: Du behöver få prova fler tekniker men även få arbeta i olika material för att utvecklas ytterligare.

Du kommer även att få illustrera till dina berättelser.

NO: Du kommer att få lära dig mer om människokroppen, lite om olika organ och kroppsdelar men även hur du kan påverka din egen

hälsa.

SO: Du kommer att få lära dig mer om kristendomens berättelser. Vi kommer även att arbeta med Djuren i våra liv. Vi fortsätter arbeta med normer och värderingar.

Vad vill eleven utveckla?

Jag vill lära mig lite mer minus. Lära mig udda och jämt.

Vill skriva en bok.

Överenskommelse mellan elev, skola & hem

vill inte vara ensam tjej vid mellis.

Att vi ska se till att (inte är ensam på raster, samt hjälpa ned kontakter.

Träna på tala inför flera personer. förslag att skriva en fakta bok om hamster.

Åtgärdsprogram?

Ja